

પંડિત શ્રી રૂપવિજયજી કૃત
પીસ્તાલીસ આગમની
મોટી પૂજા તથા પરિચય

શ્રી પિસ્તાલીસ

- ૧ શ્રી આચારાંગ સૂત્ર
- ૨ શ્રી સૂત્રકૃતાંગ સૂત્ર
- ૩ શ્રી ઠાણાંગ સૂત્ર
- ૪ શ્રી સમવાયાંગ સૂત્ર
- ૫ શ્રી પરમપાવન પંચમાંગ શ્રી ભગવતીજી સૂત્ર
- ૬ શ્રી જ્ઞાતાધર્મકથાંગ સૂત્ર
- ૭ શ્રી ઉપાસકદશાંગ સૂત્ર
- ૮ શ્રી અંતકૃતદશાંગ સૂત્ર
- ૯ શ્રી અનુ તરોવવાઈદશાંગ સૂત્ર
- ૧૦ શ્રી પ્રશ્ન વ્યાકરણાંગ સૂત્ર
- ૧૧ શ્રી વિપાકાંગ સૂત્ર
- ૧૨ શ્રી ઉવવાઈ સૂત્ર
- ૧૩ શ્રી રાજપ્રશ્નીય સૂત્ર
- ૧૪ શ્રી જીવાભિગમ સૂત્ર
- ૧૫ શ્રી પન્નવણા સૂત્ર
- ૧૬ શ્રી સૂર્ય પ્રજ્ઞપ્તિ સૂત્ર
- ૧૭ શ્રી જંબૂદ્રીપ્રજ્ઞપ્તિ સૂત્ર
- ૧૮ શ્રી ચન્દ્રપ્રજ્ઞપ્તિ સૂત્ર
- ૧૯ શ્રી નિરયાવલિકા સૂત્ર
- ૨૦ શ્રી કલ્યાવતંસિકા સૂત્ર
- ૨૧ શ્રી પુ ષ્પિતા સૂત્ર
- ૨૨ શ્રી પુષ્પચુલિકા સૂત્ર
- ૨૩ શ્રી વહ્નિદશા સૂત્ર

આગમ સૂત્રનાં નામ.

- ૨૪ શ્રી ચઉસરણ પયન્ના
- ૨૫ શ્રી આઉરપચ્ચક્ખાણ પયન્ના
- ૨૬ શ્રી મહાપચ્ચક્ખાણ પયન્ના
- ૨૭ શ્રી ભત્તપરિન્ના પયન્ના
- ૨૮ શ્રી તંદુલવેયાલિય પયન્ના
- ૨૯ શ્રી ગણિવિજજા પયન્ના
- ૩૦ શ્રી ચંદાવિજય પયન્ના
- ૩૧ શ્રી દેવેન્દ્રથુઈ પયન્ના
- ૩૨ શ્રી મરણસમાધિ પયન્ના
- ૩૩ શ્રી સંથારા પયન્ના
- ૩૪ શ્રી દશાશ્રુતસ્કંધ સૂત્ર
- ૩૫ શ્રી બૃહત્કલ્પ સૂત્ર
- ૩૬ શ્રી વ્યવહાર સૂત્ર
- ૩૭ શ્રી જીતકલ્પ સૂત્ર
- ૩૮ શ્રી નિશીથ સૂત્ર
- ૩૯ શ્રી મહાનિશીથ સૂત્ર
- ૪૦ શ્રી આવશ્યક સૂત્ર
- ૪૧ શ્રી દશવૈકાલિક સૂત્ર
- ૪૨ શ્રી ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર
- ૪૩ શ્રી પિંડ નિયુક્તિ સૂત્ર
- ૪૪ શ્રી નંદી સૂત્ર
- ૪૫ શ્રી અનુયોગદ્વાર સૂત્ર

શ્રી વિજયદેવસૂરિ જૈન ગ્રંથમાળા : પુષ્પ : ૩

પૂજ્ય પંડિત શ્રી રૂપવિજયજી મહારાજ કૃત
શ્રી પિસ્તાલીસ આગમની મોટી પૂજા.
તથા
પિસ્તાલીસ આગમનો સંક્ષિપ્ત પરિચય.

પ્રકાશક :

શ્રી શ્રુત જ્ઞાન પ્રસારક સભા

મહેશભાઈ શાંતિલાલ ભગત

દર્શન ટ્રેડર્સ, ૬૦૮, રેલ્વે પુરા

જુના સ્ટેશન સામે, મહાવીર માર્કેટ પાસે,

અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૦૨.

ફોન : ૩૩૩૨૮૪

પ્રાપ્તિ સ્થાન :

મહેશકુમાર શાંતિલાલ ભગત

ડી-૧, દિક્ષાંતિ ફ્લેટ,

દેવાસ ફ્લેટની પાછળ - વાસણા

અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૦૭

અશોકભાઈ હિંમતલાલ

૩૩, અમૂલ સોસાયટી

પાલડી, અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૦૭.

નરોત્તમદાસ કેશવલાલ નવાબ

ઉભો ખાંચો,

નાગજી ભુધરની પોળ, માંડવીની પોળ,

અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૦૧.

હસમુખભાઈ ધીરજલાલ મહેતા

"આસોપાલવ"

૬, વર્ધમાનનગર

રાજકોટ

શરદભાઈ ઘોઘાવાળા

બી/૧ વી.ટી. બીલ્ડિંગ

કાળાનાળા

ભાવનગર. ફોન : ૨૬૭૮૭

આવૃત્તિ ત્રીજી

વી. સં. ૨૦૪૭ શરત્ પૂર્ણિમા

મૂલ્ય : રૂપિયા દશ

મુદ્રક : લા ક્રિએટા - રાજકોટ ફોન : ૪૫૦૭૮ ઘર : ૪૧૮૨૭

ધન ધન આગમ જિનતણું...

પરમાત્માના વચન સ્વરૂપ આગમ ગ્રંથોના બહુમાન-પૂજન રૂપ આગમપૂજા હવે વર્ષો વર્ષ ઠેક ઠેકાણે ઠાઠમાઠથી ભણાવાય છે.

વિ.સં. ૨૦૪૭માં આસો મહિને રાજકોટ પ્રહલાદ પ્લોટમાં પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજશ્રી વિજય દેવસૂરિજી મહારાજ, પૂજ્ય આચાર્ય મહારાજશ્રી વિજય હેમચન્દ્રસૂરિજી મહારાજ તથા પૂજ્ય પં. શ્રી પ્રદ્યુમ્નવિજયજી મહારાજ આદિની નિશ્રામાં આ પૂજા ભણાવાઈ ત્યારે રાજકોટના તત્ત્વગ્રેમી સદ્ગૃહસ્થો ડોલી ઉઠયા હતા અને તેઓના મુખમાંથી "આ પૂજાની ઢાળના શબ્દો, દિવસો સુધી કાનમાં ગૂંજ્યા કર્યા છે, આગમ રચનાની સજાવટ મહિનાઓ સુધી આંખ સામે તરવર્યા કરી છે અને આ સમગ્ર પ્રસંગનો માહોલ વરસો સુધી સ્મૃતિમાં સચવાઈ રહેશે અને અમને તેનું સ્મરણ પુલકિત કર્યા કરશે..

ભકિતરસ અને તત્ત્વબોધથી નીતરતી આ પૂજાનું ગાન અમે અમારી અનુકૂળતા મુજબ કરતાં રહીએ એ માટે આ પુસ્તક ફરીથી છપાવવા જોગ છે."

આવા ઉદ્દગાર સાંભળીને આગમ પૂજાની આ તૃતીય આવૃત્તિ પ્રકાશિત કરવાનું વિચાર્યું છે.

એ જ રાજકોટના પ્રભુશાસન રાગી વર્ગે પુસ્તક છપાવવાનો આર્થિક બોજો હળવો કરીને અમને પ્રોત્સાહિત કર્યા છે.

અને અંતે અમારી સકલ શ્રીસંઘને અંજલિબદ્ધ એક જ પ્રાર્થના છે કે આ આગમ પૂજાને ભાવથી ગાઈ ગવરાવી બોધિ બીજને નિર્મળ કરો.

એજ પ્રકાશક.

પૂજા શરુ કરતાં પહેલાં

- જરૂરી -

પૂજાની વિધિ

પ્રથમ સ્નાત્ર ભણાવવું.

આ પૂજામાં ભગવાનની સમક્ષ પિસ્તાલીસ આગમ પઘરાવવા અને પાંચ પ્રકારનાં ઝપ ફળ, પાંચ પ્રકારનાં ઝપ નૈવેદ્ય, ઝપ શ્રીફળ, ઝપ નાગરવેલનાં પાન તથા સોપારી અને ઝપ દીવા મુકવાં, એક આગમની પૂજાની થાળી વાગે ત્યારે ત્રિગડામાં બિરાજેલ ભગવાનની અષ્ટપ્રકારી પૂજા કરવી, અને એક દીવો પેટાવવો. વળી જ્યારે જે આગમની પૂજા ચાલતી હોય ત્યારે તે આગમ થાળમાં પઘરાવીને ત્યાં ઊભા રહેવું; ને પૂજા પૂરી થયે તે આગમની ૧, વાસકેપ ૨, સોનામહોર-રૂપાનાણું ૩, ચોખાધી વઘાવવા ૪ પુષ્પ ચઢાવવા, ૫ ધૂપ ૬ દીપ ૭ નૈવેદ્ય ૮ ફળ આ રીતે અષ્ટપ્રકારી પૂજા કરીને પઘરાવવું, એકેક પૂજા ભણાઈ રહે એટલે એ આગમના જાપનું જે ૫૬ હોય તેનો ૧૦૮ વાર જાપ કરવો સંઘમાં ઉલ્લાસ હોયતો સાચામોતી પાના, પોખરાજ માણેક વગેરેથી વઘાવવા બધા આગમને સોના-રૂપાના ફૂલથી વઘાવવા. ઝપ પૂજા પૂર્ણ થયે ૧૦૮ દીવાની આરતી, મંગળ દીવો અને શાંતિ ફળશ કરવાં.

જો પૂજા બે દિવસ થઈને ભણાવવાની હોય તો પહેલાં દિવસે પહેલી ત્રેવીશ આગમની અને બીજા દિવસે બાવીશ આગમની પૂજા ભણાવવી. પહેલા દિવસે સાત દીવાની આરતી કરવી. ફળનૈવેદ્ય બન્ને દિવસ એજ ચાલ છે.

પંડિત શ્રી રૂપવિજયજી કૃત
શ્રી પિસ્તાલીસ આગમની પૂજા
એકાદશ અંગપૂજા
પ્રથમ શ્રી આચારાંગસૂત્ર પૂજા ૧
 (રચના : વિ.સં. ૧૮૮૫ અમદાવાદ.)

દુહા

ભવિક જીવ હિતકારિણી, સ્યાદ્વાદ જસ વાણી
 તે પરમાતમ પ્રણમિયે, વિમલ અનંત ગુણખાણી ॥૧॥

જિનમુખ પદ્મદ્રહ થકી, પ્રગટી ત્રિપદી ગંગા;
 મુનિ માહણ^૧ ઝીલે સદા, અર્થ પીયે ગૃહી ચંગ ॥૨॥

મિથ્યાતમ ભર ટાળવા, જિનવર અભિનવ સૂર;
 તસ ગો-ભર^૨ શ્રુત પૂજીને, પામો સમકિત નૂર ॥૩॥

જિનવર જિન આગમ તણી, પૂજા કરે ઘરી ભાવ;
 તે ભવિયણ ભવજલ તરી, પામે શુદ્ધ સ્વભાવ ॥૪॥

તિગ^૩ પણ^૪ અડ^૫ નવ^૬ ભેદથી, સત્તર એકવીસ ભેદ;
 અષ્ટોત્તરી પૂજા કરી, ટાળો, ભવિ ભવખેદ ॥૫॥

અષ્ટ પ્રકારે પૂજીયે, જિન આગમ ઘરી ભાવ;
 અષ્ટમ^૭ ગતિને પામવા, જ્ઞાન છે અભિનવ દાવ ॥૬॥

વાસ^૧ વસુ^૨ અક્ષત^૩ કુસુમ^૪, ધૂપ^૫ દીપ^૬ મનોહાર;
 નૈવેદ્ય^૭-ફળ^૮ પૂજા કરી, પામો ભવિ ભવપાર ॥૭॥

તીર્થપતિ નમે તીર્થને, તીર્થ તે દ્વાદશ અંગ;
 તે સેવી જિનપદ લહે, શ્રી જયંત નૃપ ચંગ ॥૮॥

૧. બ્રાહ્મણ ૨. કિરણનો સમૂહ = વાણીનો સમૂહ

૩. દેવ-દેવી, નર-સ્ત્રી, તિર્થેય નર-માદા, નારક એ સાત અને આઠમી ગતિ તે મોક્ષ.

॥ ઢાળ પહેલી ॥

નીલુડી રાયણ તરુ તળે રે, સુણો મુંદરી - એ દેશી ॥

વર્ધમાન ગુણ આગરુ^૧; અરિહંતાજી.

વર્ધમાન જીનભાણ; ભગવંતાજી.

મહસેન વનમાં સમોસર્યા; અરિહંતાજી.

ચઉવિહ સુર મંડાણ; ભગવંતાજી ॥૧॥

માધવ^૨ શુદ્ધિ એકાદશી; અરિહંતાજી.

પ્રથમ યામ^૩ ગુણધામ; ભગવંતાજી.

ત્રિપદીયે અર્થ પ્રકાશીયો; અરિહંતાજી.

ગણિ રયે સૂત્ર તે ઠામ; ભગવંતાજી. ॥૨॥

આચારાંગે વખાણીયા; અરિહંતાજી.

સુઅખંધ દોય તે ખાસ; ભગવંતાજી.

પણવીસ અજઝયણાં ભલાં; અરિહંતાજી.

કરે અત્રાણનો નાશ; ભગવંતાજી. ॥૩॥

અઢાર સહસ પદે ભર્યું; અરિહંતાજી.

અર્થ અનંત ભંડાર; ભગવંતાજી.

નિશ્ચય નાણ ચરણ ભર્યું; અરિહંતાજી.

પૂજી લહો ભવપાર; ભગવંતાજી. ॥૪॥

જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મની; અરિહંતાજી.

વાણી અમૃત ખાણ; ભગવંતાજી.

રૂપવિજય કહે પૂજતાં; અરિહંતાજી.

લહીએ શિવપુર ઠાણ; ભગવંતાજી. ॥૫॥

૧. ધર ૨. વૈશાખસુદિ ૩. પહોર

ઑં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે આચારાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

દ્વિતીય શ્રી સૂયગડાંગસૂત્ર પૂજા ૨

॥ દુહો ॥

સમકિત દર્શન શુદ્ધતા, કારક બીજું અંગ ॥
પૂજો ધ્યાવો ભવિજના, ઝીલો જ્ઞાન તરંગ ॥૧॥

॥ ઢાળ બીજી ॥

ગોવાછરૂઆં ચારતો આહિરનો અવતાર, રૂડું ગોકળિયું-એ દેશી ॥

બીજું અંગ આરાધીયે, સૂયગડાંગ જેહનું નામ આગમ એ રૂડો
સુઅખંધ દોય સોહામણા, સોહે અતિ અભિરામ આ. ॥ ૧ ॥
સ્યાદાદ વાણી ભર્યા, અજઝયણાં તેત્રીસ આ.

સ્વપર સમયની વારતા, ભાખી શ્રી જગદીશ આ. ॥ ૨ ॥

કુ - પાવયણી^૧ દાખિયા, ત્રણશે ત્રેશઠ ભેદ આ.

તે છંડી એ શ્રુત ગ્રહો, સમકિત આત્મ અભેદ આ. ॥ ૩ ॥

આર્દ્રકુમાર મુનિ પરે, નિર્મળ કરજો ચિત્ત આ.

ત્રિકરણ યોગ સમારીને, પૂજજો આગમ નિત્ય આ. ॥ ૪ ॥

જ્ઞાને જ્ઞાતા જ્ઞેયનો, જાણે સ્વપર સ્વભાવ આ.

જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મની, વાણીએ તજાય વિભાવ આ. ॥ ૫ ॥

ઔર્ણવી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે સૂયગડાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

તૃતીય શ્રી ઠાણાંગ સૂત્ર પૂજા ૩

॥ દુહો ॥

ત્રિવિધ અવંચકયોગથી^૧, પૂજો ત્રીજું અંગ ॥

ઠાણ આસન મુદ્રા કરી, લહો શિવવધૂ નવ રંગ ॥૧॥

॥ ઠાણ ત્રીજી ॥ સાબરમતીએ આવિયાં ભરપૂર જો-એ દેશી ॥

શ્રી ઠાણાંગ સૂત્રની સેવના સારજો,

કરિએ રે ભવિ તરિયે ભવજળ વારિધિ જો ॥

દશ અધ્યયને વધતા^૨ છે દશ બોલ જો,

સુણીયે રે ભવિ મુણિયે થુણિએ સારથી^૩ રે લોલ ॥૧॥

સંગ્રહ નયથી - "એગે આયા" સૂત્ર જો,

ભાખે રે જિન રાજા તાજા તેજથી રે લોલ ॥

મહાસત્તા સામાન્યપણું ઈહાં હોય જો,

બીજા રે અધ્યયન અવાંતર ભેદથી રે લોલ ॥૨॥

સૂત્ર અર્થ તદુભયથી સેવે જેહ જો,

તે આરાધક શ્રુતનો ભાખ્યો ગણધરે રે લોલ ॥

પ્રત્યનીક^૪ વળી ત્રિવિધ કહ્યા છે તત્ત્વ જો,

તેણે જે વિધિયે સેવે તે ભવજળ તરે રે લોલ ॥૩॥

દ્રવ્ય તથા ગુણ પજજવ ક્ષેત્ર ને કાલ જો,

સલિલા-શૈલ-સમુદ્ર-વિમાન તે સુરતણાં રે લોલ ॥

જીવાજીવ પરવણા પુરુષા જાત જો,

ભાખ્યા જે જિને દાખ્યા તે ગણધરે ઘણા રે લોલ ॥૪॥

તેણે એ સૂત્ર છે સદ્ગતિ ફળ દાતાર જો,

સેવો ગાવો ધ્યાવો પાવો સુખ ઘણાં રે લોલ ॥

જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મ વચન રસ લીન જો,

રૂપવિજય કહે તેહને સુખની નહિ મણા રે લોલ ॥૫॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે ઠાણાંગસૂત્રાય વાસશેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

૧. યોગાવંચક, ક્રિયાવંચક, ફલાવંચક, ૨. ચદતાં-પાઠાંતર ૩ શ્રેષ્ઠ બુદ્ધિ ૪ શત્રુ.

ચતુર્થ શ્રી સમવાયાંગ સૂત્ર પૂજા ૪

॥ દુહો ॥

શત સમવાય વખાણીયા, ચઢતા ચોથે અંગ
પૂજો ધ્યાવો એહને, ભાવ થકી ધરી રંગ ॥૧॥

॥ ઢાળ ચોથી ॥

સાંભળ રે તું સજની માહરી, રજની કિહાં રમી આવી જી- એ દેશી ॥

આતમ સત્તા શુદ્ધ પ્રકાશી, અવિનાશી અવિકારીજી

ત્રિશલા નંદન ત્રિગે બેસી, વાણી કહી હિતકારી

શ્રુતપદ જપીએજી, ભવભવ સંચિત પાપ દૂરે ખપીએજી ॥૧॥

॥ એ આંકણી ॥

જીવાજીવ-સુરાસુર-નર-તિરિ, નારય પમુહા ભાવાજી ॥

ભુવણો-ગાહણ-વેયણ-ઈંદી,

ભાખ્યા વિવિહ સહાવા ॥ શ્રુત. ॥૨॥

કુલકર-જિનવર-ભૂધર-હલધર, ચક્રી ભરતના ઈશ જી ॥

એ સમવાય વખાણ્યા સઘળા,

ગણધર ને જગદીશ ॥ શ્રુત. ॥૨॥

એક લાખને સહસ ચુંઆલીશ, પદ એ શ્રુતના કહીએ જી ॥

સંખ્યાતે વરણે કરી ભરીયો,

અરથ અનંતા લહીએ ॥ શ્રુત. ॥૨॥

શ્રુતપદ ભણજો શ્રુતપદ ગણજો, શ્રુતપદ ગાવો ધ્યાવો જી ॥

ગુરુ મુખ પદ્યથી અર્થ વચન સુણી, રૂપવિજય પદ પાવો ॥ શ્રુત. ॥૨॥

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે સમવાયાંગસૂત્રાય વાસલેપાદિકં ચ પજામહે સ્વાહા ॥

પંચમ શ્રી ભગવતી અંગસૂત્ર પૂજા ૫

॥ દુહો ॥

પાવન પંચમ અંગમાં, પ્રશ્ન છત્રીશ હજાર
ગૌતમ ગણધરે પૂછ્યા, વીર કહ્યા નિરધાર ॥૧॥

॥ ઢાળ પાંચમી ॥ મારું મન મોહું રે શ્રી સિદ્ધાયલે રે-એ દેશી ॥

ભવિ તુમે પૂજો રે ભગવતી સૂત્રને રે, વિવાહ પદ્મત્તિ નામ ॥
પંચમ અંગે એ પંચમ ગતિ દિયે રે, ચરણ કરણ ગુણઠાણ ॥ ભવિ. ॥૧॥
એક સો આડત્રીશ શતકે સોહતું રે, વળી બેતાલીશ ધાર
ઉદેશા ઓગણીશસેં ઉપરે રે, પચ્ચીસ છે નિરધાર ॥ ભવિ. ॥૨॥
સહસ ચોરાશી પદવૃદ્ધે કરી રે, સોહે સૂત્ર ઉદાર
વિવિધ સુરાસુર નર નૃપ મુનિવરે રે, પૂછ્યા પ્રશ્ન પ્રકાર ॥ ભવિ. ॥૩॥
ષડ્ દ્રવ્ય ચરણ કરણ નભ કાલના રે, પજજવ ને પરદેશ^૧
અસ્તિ નાસ્તિતા સ્વપર વિભાગથી રે, ભાખ્યા અર્થ વિશેષ ॥ ભવિ. ॥૪॥
ઉપક્રમ નિક્ષેપ અનુગમ નય વળી રે, ચાર પ્રમાણ વિચાર ॥
લોકાલોક પ્રકાશક જિને કહ્યા રે, પ્રશ્ન છત્રીશ હજાર ॥ ભવિ. ॥૫॥
શ્રદ્ધા ભાસન રમણપણું કરી રે, સાંભળો સૂત્ર ઉદાર ॥
ત્રિવિધ ભક્તિ કરી પૂજો સૂત્રને રે, મણિ મુક્તાફળે સાર ॥ ભવિ. ॥૬॥
સોનામહોર સહસ છત્રીશથી રે, સંશ્રામ સોનીએ સાર ॥
રૂપવિજય કહે પૂજ્યું ભગવતી રે, તિમ પૂજો નર નાર ॥ ભવિ. ॥૭॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે ભગવતીસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

૧. પ્રદેશ.

૫૪૬ શ્રી જ્ઞાતાધર્મકથાંગ સૂત્ર પૂજા ૬

॥ દુહો ॥

૫ડવ્રતધારી ૫ટપદે^૧, લેતા ઉછાહાર^૨ ॥

યુગપ્રધાન શ્રી જંબૂએ, પૂછ્યા અર્થ વિચાર ॥૧॥

॥ ઢાળ છટ્ટી ॥

ટુંક અને ટોડા બિચે રે, મેંદીના દોય રૂખ; મેંદી રંગ લાગ્યો-એ દેશી ॥

૫ડવ્રતધારી મહામુનિ રે, જંબૂ જુગ પરધાન; આગમ એ રૂડો
સ્વામિ સુધર્માને નમી રે, પૂછે અર્થ નિધાન ॥ આ. ॥ ૧ ॥

કહે સોહમ જંબૂ સુણો રે, જ્ઞાતા સુઅખંધ દોય આ. ॥
ઓગણીશ અધ્યયન છે રે, પદ સંખ્યાતા જોય ॥ આ. ॥ ૨ ॥

મેઘકુમારાદિક મુનિ રે, સંયમ ધોરી સાધ ॥ આ. ॥
સાધન સાધી સિદ્ધિનાં રે, પામશે અવ્યાબાધ ॥ આ. ॥ ૩ ॥

ઘોર પરિસહ જીપતા રે, દીપતા સંયમ તેજ ॥ આ. ॥
પાળે પંચાચારને રે, લેવા શિવવહૂ સેજ ॥ આ. ॥ ૪ ॥

ચરણ કરણ રચણે ભર્યો રે, શ્રુત રત્નાકર સાર ॥ આ. ॥
જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મથી રે, લહો ચિદ્રૂપ અપાર ॥ આ. ॥ ૫ ॥

૧. ભમરાની જેમ ૨. અંત-પ્રાંત ભિક્ષા.

ઓ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાદિકં - શ્રીમતે જ્ઞાતાધર્મકથાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

સત્તમ શ્રી ઉપાસક દશાંગસૂત્ર પૂજા ૭

॥ દુહો ॥

અંગ ઉપાસકમાં કહ્યા, દશ શ્રાવક અધિકાર ॥
વીર જિહ્વંદ વખાણ્યા, ધન્ય તેહના અવતાર ॥૧॥

॥ ઢાળ સાતમી ॥ શ્રીપદ પ્રભના નામની હું જાઉં બલિહારી-એ દેશી ॥

સગ^૧ ભયવારક સાતમું, અંગ સુરંગ વિચાર ભવિજન ॥
સુઅખંધ એક સોહામણો, અજઝયણાં દશ સાર ॥ ભવિ. ॥૧॥

આણંદ કામદેવ ગુણી, ચુલણીપિયા સુરાદેવ ॥ ભવિ. ॥
ચુલ્લશતક કુંડકોલિયો, કરે જિન આગમ સેવ ॥ ભવિ. ॥૨॥

સદાલપુત્ર છે સાતમા, મહાશતક ગુણવંત ॥ ભવિ. ॥
નંદિનીપિયા નવમા લહું, લેયણીપિયા પુણ્યવંત ॥ ભવિ. ॥૩॥

વર્ધમાન જિન દેશના, સાંભળી પ્રત લીએ બાર ॥ ભવિ. ॥
ચૌદ વરસ ઘરમાં રહ્યા, ૪૩ વર્ષ પૌષધાગાર ॥ ભવિ. ॥૪॥

અગિયાર પડિમા તપ તપી, અણસણ કરી લહી સગ્ગ ॥ ભવિ. ॥
મહાવિદેહ મનુજ થઈ, જાશે દશ અપવગ્ગ ॥ ભવિ. ॥૫॥

આગમ અમૃત રસ ભર્યો, જે પીએ નરનાર ॥ ભવિ. ॥
રૂપવિજય પદ સંપદા, તે પામે નિરઘાર ॥ ભવિ. ॥૬॥

૧. સાતભય : ઈહલોક, પરલોક. આદાન, આજીવિકા, અપયશ, અકસ્માત, મરણ.

ઑં શ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલ્પાદિક - શ્રીમતે ઉપાસક દશાંગસૂત્રાય વાસંતેપાદિક ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

અષ્ટમ શ્રી અંતગડદશાંગ સૂત્ર પૂજા ૮

॥ દુહો ॥

નિરૂપમ નેમિ જિહ્વાદની, સાંભળી દેશના સાર ॥

ગોયમ સમુદ્રસાગર પમુહ, પામ્યા ભવજળ પાર ॥૧॥

॥ ઢાળ આઠમી ॥ યુમખડાની-નિરખી નિરખી તુજ બિંબને-એ દેશી ॥

અંતગડ અંગ તે આઠમું રે, અષ્ટમી ગતિ દાતાર ॥

॥ નમો વીતરાગને ॥

આઠ વરગ છે તેહના રે, અધ્યયન નેવું ઉદાર ॥ નમો. ॥૧॥

સુઅખંધ એક સોહામણો રે, અર્થ અનંતનો ધામ ॥ નમો. ॥

ચરણ કરણ રચણે ભર્યો રે, આપે અવિચળ ઠામ ॥ નમો. ॥૨॥

યદુવંશી યાદવ ઘણા રે, ત્યજી સંસાર ઉપાધિ ॥ નમો. ॥

સંયમ શુદ્ધ આરાધીને રે, કાઢી કર્મની વ્યાધિ ॥ નમો. ॥૩॥

અજૂજવ મદવ ગુણે ભર્યા રે, સંયમ સત્તર પ્રકાર ॥ નમો. ॥

સમિતિ ગુમિ તપસ્યા કરી રે, પામ્યા ભવજળ પાર ॥ નમો. ॥૪॥

આગમ રીતે ચાલતાં રે, થયા મુનિ સિદ્ધ અનંત ॥ નમો. ॥

આગમ પૂજી ભવિજના રે, લહો ચિદ્રૂપ મહંત ॥ નમો. ॥૫॥

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલ્લાદિકં - શ્રીમતે અંતગડદશાંગસૂત્રાય વાસશેષાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

નવમ શ્રી અનુત્તરોવવાઈ સૂત્ર પૂજા ૯

॥ દુહો ॥

જાલિ મયાલિ ઉવયાલિ મુનિ, પુરિસસેશ વારિસેશ ॥

સંયમ લઈ અનુત્તર ગયા, હું વંદું તિવિહેશ ॥૧॥

॥ ઢાળ નવમી ॥ સુણ ગોવાલણી ગોરસડાં વાળી રે ઝિભી રહે ને-એ દેશી ॥

નવમું અંગ સેવો ભવિ પ્રાણી, નામ અણુત્તરોવવાઈ ગુણખાણી ॥

એ તો સોહમ ગણધરની વાણી ॥૧॥

તુમે પૂજો લાલ, અનુત્તરોવવાઈ અંગ સુગંધી ચૂરણે ॥

એ સેવો લાલ, ઉદયે આવે ભાગ્ય હોય જો પૂરણે. ॥ એ આંકણી ॥

સુંદર એક સુઅખંધ સોહે છે, ત્રણ વર્ગ ભવિ મન મોહે છે;

તેત્રીશ અધ્યયને બોહે છે ॥ તુમે ૦ ॥ એ ૦ ॥ ૨ ॥

સગ^૧ શ્રેણિક ધારણી સુત જાણો, નંદા સુત અભયકુમાર શાણો;

દોય ચેલણા નંદન મન આણો ॥ તુમે ૦ ॥ એ ૦ ॥ ૩ ॥

વૈશાલિક^૨ વચન સુણી કાને, બૂઝયા વ્રત લીએ ઘણા બહુમાને;

અનુત્તર સુર ધાય સંયમ તાને ॥ તુમે ૦ ॥ એ ૦ ॥ ૪ ॥

શ્રેણિક ધારણી સુત તેર ભલા, દીરઘસેનાદિક ગુણનીલા;

લઘ્યા સંયમે અનુત્તર સુખ ભલાં ॥ તુમે ૦ ॥ એ ૦ ॥ ૫ ॥

ધન ધત્રો કાકંદીવાસી, બત્રીશ રમણી ત્યજી ગુણરાશિ;

લઈ સંયમ થયો અનુત્તરવાસી ॥ તુમે ૦ ॥ એ ૦ ॥ ૬ ॥

જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મની વાણી, સુનક્ષત્રાદિક નવ ગુણખાણી;

લઘ્યા રૂપવિજય અનુત્તર નાણી ॥ તુમે ૦ ॥ એ ૦ ॥ ૭ ॥

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિકં - શ્રીમતે અનુત્તરોવવાઈસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

૧. સાત. ૨. મહાવીર સ્વામી

દશમ શ્રી પ્રશ્નવ્યાકરણ અંગ પૂજા ૧૦

॥ દુહો ॥

ત્રિપદી અર્થ પ્રકાશીયો, ગણધરને જિનરાજ ॥

તે જિનદેવને પૂજતાં, લહિએ શિવસામ્રાજ્ય ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ દશમી ॥ વાલાજી પાંચમ મંગળવાર પ્રભાતે ચાલવું રે લોલ-એ દેશી. ॥

ભવિ તુમે પૂજો શ્રી મહાવીર, સરસ કેસર ઘસી રે લોલ ॥

ભવિ તુમે અગર કસ્તુરી બરાસ, અંબર ભેળો ઘસી રે લોલ ॥

ભવિ તુમે પંચવરણી વર કુસુમ, હાર કંઠે ધરો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે ધૂપ ઉખેવો ભાવથી, જિમ ભવજળ તરો રે લોલ ॥ ૧ ॥

ભવિ તુમે જગદીપક જિન આગળ, દ્રવ્યદીપક કરો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે ભાવદીપક લહો કેવળ-નાશ ઉલટ ધરો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે અક્ષત નૈવેદ્ય ફળ ઠવી, ભવસાગર તરો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે સેવી સંવર ભાવ, એ શિવરમણી વરો રે લોલ ॥ ૨ ॥

ભવિ તુમે છંડી આશ્રવ પંચ, પૂજા પ્રેમે કરો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે જિનપૂજા જે શુદ્ધ, દયા તે મન ધરો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે શીલ સંયમ શિવ સમિતિ, સંવર જાણિયે રે લોલ ॥

ભવિ તુમે સમ્મિતિ ભદ્રા બોધિ, પૂજા વખાણીયે રે લોલ ॥ ૩ ॥

ભવિ તુમે જાણો દશમે અંગ, સુઅખંધ એક છે રે લોલ ॥

ભવિ તુમે સમજો દશ અધ્યયન, અર્થથી છેક છે રે લોલ ॥

ભવિ તુમે કર્મ નિર્જરા હેત, ચૈત્ય ભકિત કરો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે પૂજો ધ્યાવો સમરો, જિમ ભવજળ તરો રે લોલ ॥ ૪ ॥

ભવિ તુમે શ્રી જિનરાજ, ઉત્તમ મુખ પદ્મની દેશના રે લોલ ॥

ભવિ તુમે ટાળો અનાદિ કુકર્મ, દાયક જે કલેશના રે લોલ ॥

ભવિ તુમે રૂપવિજય પદ્મમલા, વિમલા પાવજો રે લોલ ॥

ભવિ તુમે સરસ સુકંઠે, શ્રી જિનઆગમ ગાવજો રે લોલ ॥ ૫ ॥

ઝોં હોં શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્ઞાતિકં - શ્રીમતે શ્રી પ્રશ્નવ્યાકરણાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

એકાદશ શ્રી વિપાક અંગ પૂજા ૧૧

॥ દુહો ॥

બાંધ્યા યોગ કષાયથી, કર્મ અશુભ શુભ જેહ ॥

જિન જૈનાગમ સેવથી, ક્ષય કરી લહો શિવગેહ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ અગિયારમી ॥ ધર્મ જિનેશ્વર ગાઉ રંગશું-એ દેશી ॥

અંગ અગ્યારમું શ્રી જિનવરે કહ્યું, ભવિજનને હિતકાજ ॥ મુનીસર ॥

ઈન્દ્રિય કષાય પ્રમાદને પરિહરી, લહો શાશ્વત શિવરાજ ॥ મુની૦ ॥ ૧ ॥

શ્રી જિન પૂજો પ્રેમે ભવિજના ॥ એ આંકણી ॥

અરિહંત સિદ્ધ સૂરિ ઉવજઝાયની, સાધ્યપદે રહ્યા સાધ ॥ મુની૦ ॥

દર્શન નાણ ચરણ તવ સેવના, કરી લહો સુખ અગાધ ॥ મુની૦ ॥ શ્રી ॥ ૨ ॥

કર્મ શુભાશુભ ઉદયથી જીવને, સુખ દુઃખ પ્રગટે રે અંગ ॥ મુની૦ ॥

જ્ઞાન ધ્યાન તપ સંયમ સાધના, કરી લહો સુખ અભંગ ॥ મુની૦ ॥ શ્રી ॥ ૩ ॥

પુણ્ય પાપ ફળ ત્યજવાં જીવને, ભજવો સંવર ભાવ ॥ મુની૦ ॥

સિદ્ધિ સંસાર પદારથ ઉપરે, સમપરિણામનો દાવ ॥ મુની૦ ॥ શ્રી ॥ ૪ ॥

પુણ્ય પાપ પચડિ સવિ ક્ષય કરી, દૃષ્ટિ પ્રભા પરા ધાર ॥ મુની૦ ॥

જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મની દેશના, સુણી લહે ચિદરૂપ સાર ॥ મુની૦ ॥ શ્રી ॥ ૫ ॥

સુઅખંધ દોય અજઝયણાં વીશ છે, પદ સંખ્યા સુણો સાર ॥ મુની૦ ॥

એક કોડી લાખ ચોરાશી ઉપરે, સહસ્ર બત્રીસ ઉદાર ॥ મુની૦ ॥ શ્રી ॥ ૬ ॥

ઓ હ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી વિપાકાંગસૂત્રાય વાસકોપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

॥ અંગપૂજા ઉપર કલશ ॥

ગાયા ગાયા રે જિનરાજ ભગતિરસે ગાયા, શ્રી જિનરાજની પૂજા કરતાં,
મનુઅજનમ ફળ પાયા રે જિનરાજ ભગતિરસે ગાયા - ઓ આંકણી
અગિયાર અંગના અર્થ ત્રિપદીએ, ગણાધરને સમજાયા ॥
તે આગમની પૂજા કરતાં, પાતક દૂર ગમાયા રે ॥ જિન૦ ॥૧॥
સૂત્ર અર્થથી સાહુ સાહુણી, અર્થે સુરનર રાયા ॥
જસ અધિકારી કહ્યા જિનરાજે, તે શ્રુત બહુ સુખદાયા રે ॥ જિન૦ ॥૨॥
ધન્ય ધન્ય મનુઅજનમ શ્રાવક કુળ, જિહાં જિનભક્તિ પાયા ॥
સમક્તિ સૂરજ ઘટમાં પ્રગટયો, મિથ્યાત તિમિર ગમાયા રે ॥ જિન૦ ॥૩॥
શ્રી વિજયદેવસૂરીશ્વર પાટે, વિજયસિંહ સૂરિરાયા ॥
સત્ય કપૂર ખિમા જિન ઉત્તમ, શિષ્ય પરંપરા પાયા રે ॥ જિન૦ ॥૪॥
શ્રી ગુરુ પદ્મવિજય પદ પંકજ, નમતાં શ્રુત બહુ પાયા ॥
રૂપવિજય કહે આગમપૂજા, કરી લહો સુજસ સવાયા રે ॥ જિન૦ ॥૫॥

॥ ઇતિ પંડિત શ્રી રૂપવિજયજીકૃત પિસ્તાલીશ આગમ પૂજામાં
એકાદશ અંગપૂજા સમાપ્ત ॥

દ્વાદશ ઉપાંગ પૂજા

પ્રથમ શ્રી ઉવવાઈ ઉપાંગ સૂત્ર પૂજા ૧૨

॥ દુહા ॥

અંગતણા પદ એકનો, વિસ્તર તેહ ઉપાંગ ॥

સેવો ધ્યાવો એહને, મન ધરી અધિક ઉમંગ ॥ ૧ ॥

આચારાંગનો ભાખિયો, થિવિરે કરી વિસ્તાર ॥

સૂત્ર ઉવવાઈ સોહામણું, પૂજી લહો ભવપાર ॥ ૨ ॥

॥ ઢાળ પહેલી ॥ અજિત જિહાંદશું પ્રીતડી-એ દેશી ॥

શાસન નાયક ગુણનીલો, ત્રિભુવન તિલો રે જગ વીરજિહાંદ ॥

દેવ સુરાસુર નરવરા, સેવે ભક્તે રે જસ પદ-અરવિંદ ॥શાસન૦॥૧॥

ચઉદ સહસ ભલા મુનિવરા, સંઘ સાહુણી રે છત્રીસ હજાર ॥

ચાર નિકાયના દેવતા, પદ સેવતા રે કોડાકોડિ સાર ॥ શાસન૦ ॥૨॥

પાઉધાર્યા ચંપાપુરી, રચ્યું સુરવરે રે સમોસરણ ઉદાર ॥

કોણિક દેઈ વધામણી, આયો વંદન રે ભક્તે કરી સાર ॥ શાસન૦॥૩॥

ચઉ ગઈ ગમન નિવારણી, ભવ તારણી રે સુણી દેશના ખાસ ॥

પરપદા લોક યથોચિતે, ગ્રહે મહાવ્રત રે અણુવ્રત ઉલ્લાસ ॥શાસન૦॥૪॥

સૂત્ર ઉવવાઈમાં કહ્યો, જે વિસ્તરે રે ગણધરે ઉચ્છાહ ॥

તે શ્રુત પૂજો ભવિજના, જિમ નિસ્તરો રે ભવજલધિ અધાહ ॥શાસન૦ ॥૫॥

જિન પડિમા જિન આગમે, જસ ભકિત રે તે લહે શિવસાર ॥

શ્રી ગુરુ પદ્મવિજય તણો, શિષ્ય ભાષે રે કવિ રૂપ ઉદાર ॥શાસન૦॥૬॥

ઝો ઝી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલ્પાદિકં - શ્રીમતે શ્રી ઉવવાઈ ઉપાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

દ્વિતીય
શ્રી રાયપસેણી ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ૧૩

॥ દુહા ॥

શ્વેતાંબી નગરી ઘણી, નામ પ્રદેશી રાય ॥
કેશી ગણધર દેશના, સાંભળી શ્રાવક થાય ॥ ૧ ॥
સમકિત ધારી શુભમતિ, પાળી નિર્મળ ધર્મ ॥
નિરુપમ સુરસુખ અનુભવી, મનુજ ભવે શિવશર્મ ॥ ૨ ॥

॥ ઢાળ બીજી ॥

નાયકા રે તુમે ચાલ્યા ગઢ આગરે રે લાલ-એ દેશી ॥
સુરિયાભ રે સુરવર અવધિનાણથી રે લાલ ॥ આમલકલ્યા ઉદ્યાન રે લાલ ॥
મોરે મન માન્યો એ જિનવરુ રે લાલ ॥
વિચરતા રે વીર જિજ્ઞાંસ વિલોકિને રે લાલ,
કરે વંદન સન્માન રે લાલ ॥ મોરેઠા ૧ ॥
ભાખે રે આભિયોગિક સુરને તદ્દા રે લાલ,
ઉદ્ઘોષણા કરો સાર રે લાલ ॥ મોરેઠા ॥
આવજો રે જિનવંદન કરવા ભણી રે લાલ,
પામવા ભવજળ પાર રે લાલ ॥ મોરેઠા ॥ ૨ ॥
સુરવર રે સાથે વંદી વીરને રે લાલ,
પૂજી પદકજ ખાસ રે લાલ ॥ મોરેઠા ॥
પૂછે રે ભવ્યાદિક ષટ્પદ^૧ ભલા રે લાલ,
પામી મન ઉલ્લાસ રે લાલ ॥ મોરેઠા ॥ ૩ ॥

જિનપતિ રે જંપે ભવ્ય તું સમકિતી રે લાલ,

ચરમશરીરી ખાસ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥

સાંભળી રે હરખે નાટક તે કરે રે લાલ,

બત્રીશબદ્ધ ઉલ્લાસ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥ ૪ ॥

એક શત રે આઠ દેવ દેવી નાચે રે લાલ,

થેઈ થેઈ કરતી ચંગ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥

દેતી રે કરતી ચિહું દિશી કુદડી રે લાલ,

જિન ગુણ ગાતી ઉમંગ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥ ૫ ॥

વાજે રે વાજાં છંદે નવનવે રે લાલ,

હાવ ભાવ લય તાલ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥

થાસક^૨ રે વાસક અંતર ભાવના રે લાલ,

દ્વાદશ કિરણે રસાળ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥ ૬ ॥

વિસ્તર રે રાયપસેણી સૂત્રમાં રે લાલ,

જિન ઉત્તમ મહારાજ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥

ભાખે રે નિજ મુખ પદ્મની દેશના રે લાલ,

રૂપવિજય પદ કાજ રે લાલ ॥ મોરે૦ ॥ ૭ ॥

---

૧ પ્રદેશીરાજાનો જીવ સૂર્યાભદેવ પ્રભુની ભકિત કરીને છ પ્રશ્ન પૂછે છે :

૧. હું ભવ્ય છું ? કે હું અભવ્ય છું ? ૨. હું સમકિતી છું ? હું મિથ્યાત્વી છું ?

૩. હું ચરમ શરીરી છું ? હું અચરમ શરીરી છું ?

૪. હું સુલભબોધિ છું ? હું દુર્લભબોધિ છું ? ૫. હું આરાધક છું ?

હું વિરાધક છું ? ૬. હું પરિત્તસંસારી છું ? હું અપરિત્ત સંસારી છું ?

૨. દર્પણ.

ઓં દ્વી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિક - શ્રીમતે શ્રી રાયપસેણી ઉપાંગસૂત્રાય વાસલોપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

તૃતીય શ્રી જીવાભિગમ ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ૧૪

॥ દુહો ॥

જીવાજીવ પદાર્થનો, અભિગમ જેહથી થાય ॥

જીવાભિગમ ઉપાંગનો, પૂજતાં પાપ પલાય ॥૧॥

॥ ઢાળ ત્રીજી ॥ શ્રી સિદ્ધપદ આરાધીયે રે-એ દેશી ॥

ત્રિશાલાનંદન વંદીએ રે, ત્રિભુવન જન આધાર રે ॥ ગુણરસિયા ॥

ત્રિવિધ અવંચક યોગથી રે, સેવી લહો ભવપાર રે ॥ ગુણાં ॥ ૧ ॥

જીવાભિગમ ઉપાંગમેં રે, નવ પડિવત્તિ ઉદાર રે

ભાખી ગણધરને મુદા રે, જિનવર જગદાધાર રે ॥ ગું ॥ ૨ ॥

વિજયદેવ વક્તવ્યતા રે, ભાખી બહુ વિસ્તાર રે ॥ ગું ॥

જિનપૂજા યુક્તે કરી રે, લહેશે ભવ નિસ્તાર રે ॥ ગું ॥ ૩ ॥

નંદીશ્વર દ્વીપે વળી રે, શાશ્વત જિન પ્રાસાદ રે ॥ ગું ॥

તે પૂજી સુરવર લહે રે, સમકિત શુદ્ધ સંવાદ રે ॥ ગું ॥ ૪ ॥

શિવસુખદાયી એ શ્રુતે રે, ષડ્રવ્ય બહુ અધિકાર રે ॥ ગું ॥

શ્રદ્ધા^૧ ભાસન^૨ રમણતા^૩ રે, કરી પૂજો નિરધાર રે ॥ ગું ॥ ૫ ॥

જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મની રે, વાણી અમૃતધાર રે ॥ ગું ॥

રૂપવિજય કહે પીજીએ રે, ધર્મ યૌવન દાતાર રે ॥ ગું ॥ ૬ ॥

ઓ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિકં-શ્રીમતે શ્રી જીવાભિગમ ઉપાંગસૂત્રાય વાસક્ષેપાદિકં ચ મજામહે સ્વાહા ॥

૧. દર્શન ૨. જ્ઞાન ૩. ચારિત્ર.

ચતુર્થ શ્રી પત્રવણા ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ૧૫

॥ દુહો ॥

પન્નાવણામાં પ્રેમથી, પદ છત્રીશ ઉદાર ॥

ભાખ્યાં બહુ અર્થે ભર્યાં, તે પૂજો નરનાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ ચોથી ॥ વેણ મ વાજો રે વીકલ વારું તુજને,

અથવા ભવિ તુમે વંદો રે સૂરીશ્વર ગચ્છરાયા-એ દેશી ॥

મુનિવર ભણજો રે, સૂત્ર પત્રવણા નામે ॥

ભવિ તુમે સુણજો રે, વઘતે શુભ પરિણામે ॥ એ આંકણી ॥

એ આગમની ભકતે પૂજા, કરતાં પાપ પલાય ॥

કુમતિ કુસંગ કુવાસના જાયે, સમકિત નિર્મળ થાય ॥

॥ મુનિ. ॥ ભવિં ॥ ૧ ॥

પત્રવણાને ઠાણ અલ્પબહુ, થિતિ વિશેષ વુકકંતિ ॥

ઉસાસ સત્તા જોણી ચરિમપદ, ભાષાપદ સમરંતી ॥

॥ મુનિ. ॥ ભવિં ॥ ૨ ॥

શરીરપદે પણદેહ^૨ પરવણ, પરિણામ તેરમો જાણો ॥

કષાય ઈન્દ્રિય પ્રયોગ લેશ્યાપદ, ષડ ઉદ્દેશ વખાણો ॥

॥ મુનિ. ॥ ભવિં ॥ ૩ ॥

કાયસ્થિતિ સમકિત અંતકિરિયા, અવગાહન સંઠાણ ॥

કિરિયા કર્મપ્રકૃતિ બંધ વેદન, વેદબંધ પદ જાણ ॥

॥ મુનિ. ॥ ભવિં ॥ ૪ ॥

વેદવેદ આહારને ઉપયોગ, પાસણાયા પદ સુણિયે ॥

સન્નિ સંયમ અવધિ ચોત્રીસમો, -પરિચારણા પદ મુણિયે ॥

॥ મુનિ. ॥ ભવિં ॥ ૫ ॥

પરિવેદના ને સમુદ્ધાત કરી, તુલ્ય કર્મથિતિ કરતા ॥

અંતર મુહૂર્ત યોગ નિરોધી, રૂપવિજય પદ વરતા ॥

॥ મુનિ. ॥ ભવિં ॥ ૬ ॥

ઓ હ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલ્પાદિકં - શ્રીમતે શ્રી પત્રવણા ઉપાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

૧. વ્યુત્કાન્તિ. ૨. પાંચ પ્રકારના શરીર

પંચમ શ્રી સૂરપત્તિ ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ૧૬

॥ દુહો ॥

સૂરપત્તિ સૂત્રમાં, યમુનાજનક^૧ વિચાર ॥

ભાખ્યો સોહમ ગણધરે, ચારતણો વિસ્તાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ પાંચમી - ઓલગડી આદિનાથની જો-એ દેશી ॥

સૂરપત્તિ ઉપાંગમાં જો, સત્તાવન પાહુડા સાર જો ॥

વીર જિણદે વખાણિયા જો, તે સુણજો ભવિ નિરધાર જો ॥ સૂ૦ ॥ ૧ ॥

એકસો ચોરાશી ભલાં જો, મંડળ રવિ ચારના ખાસ જો ॥

પાંચસે ને દશ જોયણા જો, મંડળનો ચાર ઉલ્લાસ જો ॥ સૂ૦ ॥ ૨ ॥

દુગ દુગ જોયણ અંતરે જો, નિત્ય ઉગે સવિતા સાર જો ॥

ઉડુપતિ^૨ મહ ઉકુ^૩તારકા જો, નિજ યોગ્ય ખેતર કરે ચાર જો ॥ સૂ૦ ॥ ૩ ॥

જિનપતિ કલ્યાણક દિને જો, સમકિતી સવિતા ધરી ભાવ જો ॥

ભકતે કરે જિન સેવના જો, ભવવારિધિ તરવા નાવ જો ॥ સૂ૦ ॥ ૪ ॥

સૂરપત્તિ સૂત્રની જો, સેવનાથી કેવળ સૂર જો ॥

જિન ઉત્તમ પદ પદની જો, ભગતે ચિદ્ગુપનો પૂર જો ॥ સૂ૦ ॥ ૫ ॥

૧. સૂર્ય. ૨. ચન્દ્ર. ૩. નક્ષત્ર.

ઓ હ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી સૂરપત્તિ ઉપાંગસૂત્રાય વાસક્ષેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

પષ્ઠ શ્રી જંબૂદ્વીપ પત્રતિ ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ૧૭

॥ દુહો ॥

ચોસઠ સુરપતિ સુરતતિ, સમકિત ધારી સુરંગ ॥

જન્મ મહોત્સવ જિનતણો, કરે મન ધરી ઉછરંગ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ છઢી ॥ રાગ-સારંગ ॥

જિન પૂજે હરિ ભકતે કરી ॥ એ આંકણી ॥

દ્રહ નદી ખીર સમુદ્ર કુંડથી, લાવે જળ કળશા ભરી ॥

જળપૂજા જિનરાજની કરતાં, નાવે તે ભવમાં ફરી ॥ જિન૦ ॥ ૧ ॥

કુલગિરિ વખ્ખારા ગજદંતા, દોયસેં તિમ કંચનગિરિ ॥

ઔષધિ કમલ ફૂલ બહુ જાતિનાં, લાવે છાબ ભરી ભરી ॥ જિન૦ ॥ ૨ ॥

ચોસઠ સુરપતિ નિજ નિજ કરણી, કરતા બહુ ભકતે કરી ॥

રાયે નાયે ને વળી માયે, સાયે ભાવે ફરી ફરી ॥ જિન૦ ॥ ૩ ॥

જિન મુખ જોતી પાતક ધોતી, નાયે સુરવહુ મનહરી ॥

ઠમક ઠમક વીંછુઆ ઠમકાવે, ધમધમ ધમકતી ધૂધરી ॥ જિન૦ ॥ ૪ ॥

ખલલ ખલલ ચૂડી ખલકાવતી, રણઝણ પાયે નેઉરી ॥

થેઈ થેઈ કરતી દીયે ફૂદડી, લળી લળી નમતી કિંકરી ॥ જિન૦ ॥ ૫ ॥

સુરવર સુરવધૂ ઈંદ્ર ઈંદ્રાણી, માને નિજ સફળી ધરી ॥

તિણાવિધ શ્રાવક શ્રાવિકા જિનની, પૂજા કરે ભવજળ તરી ॥ જિન૦ ॥ ૬ ॥

જંબૂદ્વીપ પત્રતિ પાઠ સુણી, કુમતિ કુવાસના પરિહરી ॥

રૂપવિજય કહે કરજો પૂજા, શિવવહુ સેજ રમણ કરી ॥ જિન૦ ॥ ૭ ॥

ઔં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિકાં -શ્રીમતે જંબૂદ્વીપ પત્રતિ ઉપાંગસૂત્રાય વાસલેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

સમમ
શ્રી ચંદપત્રત્તિ ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ૧૮

॥ દુહો ॥

ચંદપત્રત્તિ સૂત્રમાં, જયોતિષ ચાર વિચાર ॥
શીખો ગુરુ સેવા કરી, જિમ લહો અર્થ ઉદાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ સાતમી ॥

॥ ઊભો રહેને ગોવાળીયા, ત્હારી વાંસલી મીઠી વાય-એ દેશી ॥
ઊભો રહેને હો જીઉરા, તું તો સાંભળ આગમ વાણ ॥
કામ ક્રોધને છાંડીને નિત્ય, અનુભવ દિલડે આણ ॥ ઊં ॥ ૧ ॥
અમૃતરસથી મીઠડી, એ તો ગણધર મુખની ભાખ ॥
રોમ રોમ રસ સંચરે, જીમ સાકર સરખી સાખ ॥ ઊં ॥ ૨ ॥
ચંદપત્રત્તિ સૂત્રના, કહ્યા પાહુડા સરસ પચ્યાસ ॥
સાંભળતાં મન રીઝશે, નિત વધશે જ્ઞાન અભ્યાસ ॥ ઊં ॥ ૩ ॥
શ્રાવણ વદી પડવા થકી, ઘડી દિવસ માસ ઋતુ ખાસ ॥
અયન સંવત્સર જુગતણી, નિત્ય કરી કલના અભ્યાસ ॥ ઊં ॥ ૪ ॥
સંખ્ય અસંખ્ય અનંતતા, કહી કાળની કલના તીન ॥
તથાત્મવ્ય પરિપાકથી, થા શિવસુંદરી રસ લીન ॥ ઊં ॥ ૫ ॥
જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મથી, સુણી ચંદપત્રત્તિ સાર ॥
પૂજી ધ્યાયી પામજે, નિજરૂપ વિજય જયકાર ॥ ઊં ॥ ૬ ॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોઞ્જેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલ્પાદિકં - શ્રીમતે શ્રી ચંદપત્રત્તિ ઉપાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

અષ્ટમ શ્રી નિરયાવલિ ઉપાંગ સૂત્ર પૂજા ૧૯

॥ દુહો ॥

આશા દાસી વશ પડયા, જડયા કર્મ જંજીર ॥

પરિગ્રહ ભાર ભરે નડયા, સહે નરકની પીર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ આઠમી ॥ મધુકર માધવને કહેજો-એ દેશી ॥

પરિગ્રહ ભાર ભર્યા પ્રાણી, પામે અઘોગતિ દુઃખ ખાણી ॥

જસ મતિ લોભે લલયાણી રે, ચેતન ચતુર સુણો ભાઈ,

લોભ દશા તજો દુઃખદાયી રે ॥ ચેતન ૦ ॥ ૧ ॥

લોભે લાલચ જાસ ઘણી, પરિણતિ નીચી તાસ તણી,

લટપટ કરે બહુ લોક ભણી રે ॥ ચે ૦ ॥ લો ૦ ॥ ૨ ॥

લોભી દેશ વિદેશ ભમે, ધન કારણ નિજ દેહ દમે,

તડકા ટાઢનાં દુઃખ ખમે રે ॥ ચે ૦ ॥ લો ૦ ॥ ૩ ॥

લોભે પુત્ર પિતા ઝગડે, લોભે નરપતિ રહે વગડે,

લોભે બંધવ જોર લડે રે ॥ ચે ૦ ॥ લો ૦ ॥ ૪ ॥

હાર હાથી લોભે લીનો, કોણિકે સંગર^૧ બહુ કીનો,

માતામહને દુઃખ દીનો રે ॥ ચે ૦ ॥ લો ૦ ॥ ૫ ॥

લોભારંભે બહુ નડિયા, કાલાદિક નરકે પડિયા,

નિરયાવલિ પાઠે ચડિયા રે ॥ ચે ૦ ॥ લો ૦ ॥ ૬ ॥

લોભ તજી સંવર કરજો, ગુરુપદ પદ્મને અનુસરજો,

રૂપવિજય પદને વરજો ॥ ચે ૦ ॥ લો ૦ ॥ ૭ ॥

૧. યુદ્ધ

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં શ્રીમતે શ્રી નિરયાવલિ ઉપાંગ સૂત્રાય વાસલોપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

નવમ શ્રી કપ્પવડંસિયા ઉપાંગ સૂત્ર પૂજા ૨૦

॥ દુહો ॥

કપ્પવડંસિયા સૂત્રમાં, જે ભાખ્યા અણગાર ॥

તસ પદ પદ્મ વંદન કરું, દિવસમાંહે સો વાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ નવમી ॥ સખી પડવા તે પહેલી જાણો રે-એ દેશી ॥

શાસનપતિ વીર જિજ્ઞાંદ રે, સુણી દેશના મન આણંદ રે,

લહ્યા ચારિત્ર ગુણ મકરંદ ॥ વાલા હો, સાંભળો જિન વાણી રે,

આગમ અનુભવ રસ ખાણી ॥ વા. આ. ॥ ૧ ॥

શ્રેણિકસુત કાલકુમાર રે, પમુહા દશ મહા જુઝાર રે,

નંદન તેહના દશ સાર ॥ વા. આ. ॥ ૨ ॥

પદ્માદિક દશ ગુણ ભરિયા રે, સંયમ રમણીને વરિયા રે,

ભવસાયર પાર ઉતરિયા ॥ વા. આ. ॥ ૩ ॥

જેણે માયા મમતા છોડી રે, એ તો સંયમ રથના ધોરી રે,

વરશે શિવસુંદરી ગોરી ॥ વા. આ. ॥ ૪ ॥

નાક^૧ નવમ અગ્યારમો છંડી રે, દશ દેવલોકે રઢ મંડી રે,

થયા સુરવર પાપને ખંડી ॥ વા. આ. ॥ ૫ ॥

વિદેહે પરમ પદ વરશે રે, એ સૂત્રને જે અનુસરશે રે,

તે ભવસાગરને તરશે ॥ વા. આ. ॥ ૬ ॥

શ્રી પદ્મવિજય ગુરુરાયા રે, સેવાથી આગમ પાયા રે,

કવિ રૂપવિજય ગુણ ગાયા ॥ વા. આ. ॥ ૭ ॥

૧. દેવલોક

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્ઞાતિકં - શ્રીમતે શ્રી કપ્પવડંસિયા ઉપાંગસૂત્રાય વાસકૈપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

દશમ શ્રી પુર્ણિયા ઉપાંગ સૂત્ર પૂજા ૨૧

॥ દુહો ॥

પુર્ણિયા સૂત્રની પૂજના, કરજો પંચ પ્રકાર ॥

જૈનાગમની પૂજના, શિવસુખ ફળ દાતાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ દશમી ॥

બાયકે બાયકે પૂણી આપે, વહુ ચૂલામાં ચાંપે રે, મોરી સહી રે સમાણી-એ દેશી ॥

જિનવર શ્રી મહાવીરને વંદી, સુરિયાભ પરે આણંદી રે સમકિત ગુણધારી ॥

જિન ઉત્તમ મુખપન્નની વાણી, સાંભળી હિયડે હરખાણી રે ॥ સમ૦ ॥ ૧ ॥

સોહમ દેવલોકની વસનારી, બહુપુત્રિકા દેવી સારી રે ॥ સમ૦ ॥

બત્રીશબદ્ધ નાટક મંડાણ, કરે જિનગુણને બહુમાન રે ॥ સમ૦ ॥ ૨ ॥

દેવકુમર કુમરી તિહાં નાચે, જિન મુખહું જોઈ જોઈ માચે રે ॥ સમ૦ ॥

નાચે ઠમક ઠમક પદ ધરતી, તત થેઈ થેઈ નાટક કરતી રે ॥ સમ૦ ॥ ૩ ॥

તાલ કંસાલ મુરજ ડફ વીણા, સારંગીના સ્વર ઝીણા રે ॥ સમ૦ ॥

ભેરી શ્રીમંડલ શરણાઈ, સ્વરમાં જિનવર ગુણ ગાઈ રે ॥ સમ૦ ॥ ૪ ॥

સમકિત કરણી ભવજળ તરણી, શિવમંદિર નિસરણી રે ॥ સમ૦ ॥

બહુપુત્રિયા દેવી ભવ તરશે, ત્રીજે ભવે શિવસુખ વરશે રે ॥ સમ૦ ॥ ૫ ॥

પુર્ણિયા સૂત્રનાં દશ અજઝયણાં, એ તો શ્રી જિનરાજના વચણાં રે ॥ સમ૦ ॥

પૂજે ભાવે જે નરનારી, તે રૂપવિજય પદ ધારી રે ॥ સમ૦ ॥ ૬ ॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલદિક - શ્રીમતે શ્રી પુર્ણિયા ઉપાંગસૂત્રાય વાસક્ષેપાદિક ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

એકાદશ શ્રી પુષ્કયૂલિયા ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ૨૨ ॥ દુહો ॥

પુષ્કયૂલિયા સૂત્રમાં, શ્રી ધૃતિ કીર્તિ બુદ્ધિ ॥

દશ દેવી જિન ભકિતથી, લગતે ભવે લહે સિદ્ધિ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ અગીયારમી ॥

ખતરાં દૂર કરના, ધ્યાન શાંતિજીકા ધરના-એ દેશી ॥

જિન પૂજા ભવતરણી, પૂજા ભવતરણી, શિવમંદિર નિસરણી ॥ પૂજા ૦ ॥

જલ ચંદન કુસુમાવલી ધરણી, ધૂપ દીપતતિ કરણી ॥ પૂજા ૦ ॥ ૧ ॥

અક્ષત નૈવેદ્ય ફલસેં વરણી, ભવસાયર ઉતરણી ॥ પૂજા ૦ ॥

સમકિત ધારીકું આચરણી, કુમતિકું રવિ ભરણી^૧ ॥ પૂજા ૦ ॥ ૨ ॥

સિરી હિરી ધૃતિ દેવી આચરણી, અવિધિ દોષ નીઝરણી ॥ પૂજા ૦ ॥

ભત્રીસબદ્ધ નાટકની કરણી, કરી શિવ લાડીવરણી ॥ પૂજા ૦ ॥ ૩ ॥

અવિધિ આશાતના દોષની ખરણી, સંવર નૃપની ધરણી^૨ ॥ પૂજા ૦ ॥

ભાવ થકી નિત્ય નિત્ય આચરણી, ચઉપંચમગુણ ઠરણી ॥ પૂજા ૦ ॥ ૪ ॥

કાઉસ્સગ્ગધ્યાને મુનિકું વરણી, પાપ સંતાપકી હરણી ॥ પૂજા ૦ ॥

શ્રી ગુરુ પદ્મવિજય મુખ વરણી, રૂપવિજય સુખ કરણી ॥ પૂજા ૦ ॥ ૫ ॥

૧. ભરણીનક્ષત્રનો સૂર્ય આંખ ન મંડાય તેવો હોય છે.

૨. ગૃહિણી.

ૐ હ્રીં શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદન, શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્ઞાદિક- શ્રીમતે શ્રી પુષ્કયૂલિયા ઉપાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ મજામહે સ્વાહા ॥

દ્વાદશ
॥ શ્રી વહ્નિદશા ઉપાંગસૂત્ર પૂજા ॥ ૨૩

॥ દુહો ॥

ચારિત્ર નિરતિચાર જે, પાળે નિર્મળ મન્ન ॥
નિષધાદિક મુનિવર પરે, સરવારથ ઉપપન્ન ॥ ૧ ॥
વહ્નિદશામાં વરણાવ્યા, નિષધાદિક મુનિ બાર ॥
કરજોડી તેહને સદા, વંદુ વાર હજાર ॥ ૨ ॥

॥ ઢાળ બારમી ॥ વંદો વીર જિનેશ્વર રાયા-એ દેશી

પૂજો રે ભવિયા જિન સુખદાયી, જે અકોહી અમાયી રે ॥
અવિનાશી અકલંક મનોહર, તિન ભુવન ઠકુરાઈ રે ॥ પૂજો ૦ ॥ ૧ ॥

નેમિ જિનેશ્વર વચન અમૃત રસ, પીવા બુદ્ધિ ઠરાઈ રે ॥
નિષધ કુમારાદિક મુનિ દ્વાદશ, લિયે સંયમ લય લાઈ રે ॥ પૂજો ૦ ॥ ૨ ॥
અગિયાર અંગ સુરંગ ભણીને, ચરણ કરણ થિર ઠાઈ રે ॥
સરવારથ-સિદ્ધે થયા સુરવર, લવસત્તમિયા જાઈ રે ॥ પૂજો ૦ ॥ ૩ ॥

બાર અજઝયણે વહ્નિદશામે, કહે સોહમ સુખદાયી રે ॥
એ આગમને પૂજો ધ્યાવો, ગાવો હરખ ભરાઈ રે ॥ પૂજો ૦ ॥ ૪ ॥

સત્ય કપૂર ખિમા જિન ઉત્તમ, પદ્મવિજય ગુરુ પાચી રે ॥
અનુભવ યોગે રૂપવિજય ગણિ, આગમ પૂજા ગાચી રે ॥ પૂજો ૦ ॥ ૫ ॥

ઓ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાદિકં - શ્રીમતે શ્રી વહ્નિદશા ઉપાંગસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

॥ દશ પયત્રા પૂજા ॥ પ્રથમ શ્રી ચઉસરણ પયત્રા સૂત્ર પૂજા રજ

॥ દુહો ॥

શ્રુતધર વીર જિહાંદના, ચઉદ સહસ અણગાર ॥

પ્રત્યેક બુદ્ધ તેણે રચ્યા, પઈત્રા ચઉદ હજાર ॥ ૧ ॥

સંપ્રતિ પણ વરતે ઘણા, પણ દશનો પડઘોષ

તે આગમને પૂજતો, કરે પુણ્યનો પોષ ॥ ૨ ॥

॥ ઢાળ પહેલી ॥ જગજીવન જગવાલહો-એ દેશી ॥

ચારિત્ર શુદ્ધ આરાધના, સામાયિકથી થાય લાલ રે ॥

સાવધ યોગને છાંડતાં, પાતક દૂર પલાય લાલ રે ॥ ચા. ॥ ૧ ॥

દર્શનાચારની શુદ્ધતા, ચઉવીસથે થાય લાલ રે ॥

ગુણ ગાતાં જિનરાજના, સમકિત દૂષણ જાય લાલ રે ॥ ચા. ॥ ૨ ॥

જ્ઞાન દર્શન ચારિત્રના, આરાધક ગુરુરાય લાલ રે ॥

દ્વાદશઘા વંદન કરી, પૂજજે શ્રી ગુરુરાય લાલ રે ॥ ચા. ॥ ૩ ॥

અતિકંમ વ્યતિકંમ પ્રતતણાં, દર્શન ચરણને નાણ લાલ રે ॥

તેહનાં દૂષણ છંડિયે, પડિક્કમણું તે જાણ લાલ રે ॥ ચા. ॥ ૪ ॥

પ્રણ રૂઝે જેમ પદ્મિએ, તિમ કાઉસગ્ગે દોષ લાલ રે ॥

પડિક્કમતાં બાકી રહ્યા, કરીજે તેહનો શોષ લાલ રે ॥ ચા. ॥ ૫ ॥

ગુણ ધારણ કરવા ભણી, કરજે દશ પચ્ચક્રખાણ લાલ રે ॥

વીર્યાચાર વિશુદ્ધતા, કરી સઘલે સુહઝાણ લાલ રે ॥ ચા. ॥ ૬ ॥

ચઉશરણે જિનરાજની, પૂજના કરશે જેહ લાલ રે ॥

જિન ઉત્તમ પદ પદ્મની, રૂપવિજય લહે તેહ લાલ રે ॥ ચા. ॥ ૭ ॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી ચઉસરણ પયત્રાસૂત્રાય વાસકોપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

દ્વિતીય

શ્રી આઉર પચ્ચક્ખાણ પયત્તા સૂત્ર પૂજા રપ

॥ દુહો ॥

રાગ દ્વેષને છેદજે, ભેદજે આઠે કર્મ ॥

સ્નાતક પદને અનુસરી, ભજજે શાશ્વત શર્મ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ બીજી ॥

॥ ઈડર આંબા આંબલી રે, ઈડર દાડિમ દ્રાખ-એ દેશી ॥

દેશવિરતિ ગુણઠાણમેં રે, વરતે શ્રાવક જેહ ॥

આણંદાદિકની પરે રે, તજે મિથ્યાત્વને તેહ ॥ ૧ ॥

સુગુણ નર, પૂજો શ્રી જિનદેવ - એ આંકણી ॥

બારે વ્રતના પરિહરે રે, પ્રત્યેકે અતિયાર ॥

કરમાદાન પત્તર તજી રે, સમકિતના પંચ છાર ॥ સુ. ॥ ૨ ॥

જ્ઞાન દર્શન ચારિત્રના રે, તપ વીરજના જેહ ॥

અતિયાર અલગા કરી રે, ભજ જિનવર ગુણગેહ ॥ સુ. ॥ ૩ ॥

પારંગત પદ પૂજ્યે રે, તજી ત્રેસઠ^૧ દુધ્યાન ॥

ઇન્દ્રિય કષાયને ઝીપીને રે, પામે સમકિતજ્ઞાન ॥ સુ. ॥ ૪ ॥

આઉર પચ્ચક્ખાણ સૂત્રની રે, કરે આરાધના જેહ ॥

ત્રીજે ભવે શિવ સંપદા રે, નિશ્ચય પામે તેહ ॥ સુ. ॥ ૫ ॥

તેણે એ સૂત્રની પૂજના રે, કરજો ધરી સુહ ઝાણ ॥

રૂપવિજય કહે પામજો રે, શાશ્વત સુખ નિર્વાણ ॥ સુ. ॥ ૬ ॥

---

૧. ૬૩ દુધ્યાન અજ્ઞાન, અનાચાર વગેરે આઉર પચ્ચક્ખાણ સૂત્રમાં વર્ણવ્યા છે.

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્ઞાનદિક-શ્રીમતે આઉર પચ્ચક્ખાણ પયત્તાસૂત્રાય વાસવેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

તૃતીય શ્રી મહાપર્યક્ષખાણ પચન્ના સૂત્ર પૂજા ૨૬

॥ દુહા ॥

મહાપર્યક્ષખાણ પચન્નમાં, પંડિત વીરજવંત ॥

અનશન શુદ્ધ આરાધતાં, હોય મુનિ શિવવધૂકંત ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ ત્રીજી ॥

આવો હરિ લાસરીયા વાલા-એ દેશી ॥

પૂજા જિનરાજતણી કરીએ, ચોરાશી આશાતના હરીયે,
જુગતિથી અષ્ટ દ્રવ્ય ધરીયે ॥ પૂજા. ॥ ૧ ॥

આણા શ્રી જિનવરની કરિયે, મિથ્યા શ્રુત દૂરે પરિહરિયે,
જિનાગમ પૂજા અનુસરિયે ॥ પૂજા. ॥ ૨ ॥

દર્શન જ્ઞાન ચરણ જેહ, સંયમ તપ સંવર ગેહ,
કહી જિન ભાવપૂજા એહ ॥ પૂજા. ॥ ૩ ॥

મુનીશ્વર તેહના અધિકારી, નિયાણા નંદના^૧ પરિહારી,
નમો નમો સંયમ ગુણધારી ॥ પૂજા. ॥ ૪ ॥

સંવરમેં મન જાસ રમે, ક્રોધ દાવાનલ તાસ શમે,
તેહને અણસણ તીન^૨ ગમે ॥ પૂજા. ॥ ૫ ॥

પંચપરમેષ્ઠિની પૂજા, જે કરે તસ પાતક દૂજ્યાં,
કર્મ અરિ સાથે તે ઝૂઝ્યા ॥ પૂજા. ॥ ૬ ॥

જિન ઉત્તમ પૂજન કરિએ, તસ પદ પદ્મને અનુસરિયે,
રૂપવિજય શિવપદ વરીયે ॥ પૂજા. ॥ ૭ ॥

૧. નવ, ૨. ભક્તપરિજ્ઞા, ઈંચિની, પાદપોપગમન.

ઓં હ્રીં શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિક-શ્રીમતે શ્રી મહાપર્યક્ષખાણ પચન્નાસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

ચતુર્થ શ્રી ભત્તપરિજ્ઞા પચન્ના સૂત્ર પૂજા ર૭

॥ દુહા ॥

જિન આજ્ઞા આરાધતાં, તપ જપ કિરિયા જેહ ॥

ભત્તપરિજ્ઞા સૂત્રમાં, કહ્યું શિવપદ લહે તેહ ॥ ૧ ॥

॥ ઠાળ ચોથી ॥

મોહનગારા રાજ રૂડા, મહારા સાંભળ સહુજ્ઞા સુડા-એ દેશી ॥

ત્રિકરણ યોગ સમારીનેજી, આલોઈ અતિચાર ॥

સંવર જોગે સંવરીજી, કરી શુચિ તન મન સાર કે

મોહનગારા રાજ વંદો, જિનરાજ પરમ સુખકંદો ॥ ૧ ॥ એ આંકણી ॥

કૃષ્ણનાગ મહામંત્રથીજી, પામે ઉપશમ જેમ ॥

જિનપૂજા પ્રણિધાનથીજી, મન ઉપશમ લહે તેમ કે ॥ મો. ॥ ૨ ॥

કામ સ્નેહ ને દિહિનાજી, નવલા છંડી રાગ ॥

ધર્મરાગ વાસિત મને જી, પામે ભવજળ તાગ કે ॥ મો. ॥ ૩ ॥

સમકિત નિર્મલ કારણેજી, જિનપૂજા નિરધાર ॥

નાગકેતુ પરે જે કરે જી, તે લહે ભવજળ પાર કે ॥ મો. ॥ ૪ ॥

અરિહંત સિદ્ધ ને ચૈત્યનીજી, પ્રવચન સૂરિ સાધ ॥

ષટપદ પૂજી ભાવથીજી, તર સંસાર અગાધ કે ॥ મો. ॥ ૫ ॥

શ્રી ગુરુ પદ્મવિજય મુખે જી, ભત્તપચમ્પુ સાર ॥

સાંભળીને જે પૂજશે જી, તસ ચિદ્રૂપ અપાર કે ॥ મો. ॥ ૬ ॥

ઓં શ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અસાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જહ્વાદિક-શ્રીમતે શ્રી ભત્તપરિજ્ઞા પચન્નાસૂત્રાય વાસશેષાદિક ચ પજામહે સ્વાહા ॥

પંચમ
શ્રી તંદુલવેયાલીપયન્ના સૂત્ર પૂજારત્

॥ દુહા ॥

જન્મ જરા મરણો કરી, ભમિયો જીઉ સંસાર ॥

ક્રિમલિક જોગે નરભવ લલ્હો, તો કર ધર્મ ઉદાર ॥ ૧ ॥

॥ ઠાળ પાંચમી ॥

શીતલ જિન સહજાનંદી-એ દેશી ॥

શ્રી જિનવર જગદાધાર, અડ પ્રાતિહારજ સાર

ચઉવિધ સુર સેવાકાર, એક કોડી જઘન્ય વિચાર

ભવિકજન પૂજ્યે જિનરાજા,

જિમ લહિયે શિવસુખ તાજા ॥ ભ. ॥ એ આંકણી ॥ ॥ ૧ ॥

પંચવરણી કુસુમની માલ, જિમ કંઠે ઠવો સુરસાલ

ગુણ ગાવો ભાવ વિશાલ, શિવરમણી વરો તત્કાલ ॥ ભ. ॥ ૨ ॥

અશુચિ પુદ્ગલથી ભરીયો, દેહ ઔદારિક દુઃખ દરિયો ॥

નરભવ શુચિપદ અનુસરિયો, જિનભક્તિ કરી ભવ તરિયો ॥ ભ. ॥ ૩ ॥

જિનવર પૂજા પ્રભાવે, દુઃખ દોહગ ઉદય ન આવે,

જિનવર પદવી ભલી પાવે, તસ સુરવધૂ મળી ગુણ ગાવે. ॥ ભ. ॥ ૪ ॥

તંદુલવિયાલી મઝાર, કલ્હો ગર્ભ તણો અધિકાર,

તે સાંભળી ધર્મ વિચાર, કરી પામો ભવજળ પાર ॥ ભ. ॥ ૫ ॥

જિનવર મુખ પદ્મની વાણી, સાંભળી વરો શિવ પટરાણી,

જિમ દુઃખ દોહગ હોય હાણી, લહે રૂપવિજય સુખખાણી ॥ ભ. ॥ ૬ ॥

ઓ શ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિક- શ્રીમતે શ્રી તંદુલવેયાલીપયન્નાસૂત્રાય વાસકેપાદિક ચ મજામહે સ્વાહા ॥

શ્રી ગણિવિજ્ઞા પચન્ના સૂત્ર પૂજા ૨૯

॥ દુહો ॥

તિથિ વાર કરણે ભલું, શુભ મુહૂર્ત લઈ જેહ ॥

સાધે ધર્મ સોહામણો, નિશ્ચય ફલ લહે તેહ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ છઠ્ઠી ॥

અરણિક મુનિવર ચાલ્યા ગોચરી-એ દેશી ॥

સમકિતધારી રે નરનારી મળી, અવિધિ દોષ સવિ ટાળી રે

જિનવર પૂજા રે જુકિત થકી કરો, આગમ રીત સંભાળી રે ॥ ૧ ॥

શ્રી જિન પૂજો રે ભાવે ભવિજન ॥ એ આંકણી ॥

અંગ ચડાવો રે કેશર કુસુમને, કસ્તૂરીને બરાસો રે ॥

રતન જડિત સુંદર આભૂષણે, પૂજો મનને ઉલ્લાસો રે ॥ શ્રી. ॥ ૨ ॥

ધૂપ દીપ નૈવેદ્ય ને ફલ ઠવો, જિન આગળ ઘરી રાગ રે ॥

વીર્ય ઉલ્લાસે રે નિત્ય પૂજા કરે, તે પામે ભવ તાગ રે ॥ શ્રી. ॥ ૩ ॥

જિનગુણ સ્તુતિ કરતાં મન નિર્મલું, તેહિ જ શિવસુખ મૂલ રે ॥

સંવર વાધે રે સાધે સિદ્ધિને, લહે શિવસુખ અનુકૂળ રે ॥ શ્રી. ॥ ૪ ॥

ગણિવિજ્ઞા સૂત્રે મન ધિર કરી, આરાધો નરનારી રે ॥

જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને પૂજતાં, લહો ચિદ્દેશ્વર ઉદાર રે ॥ શ્રી. ॥ ૫ ॥

ઓ ધ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિક-શ્રીમતે શ્રી ગણિવિજ્ઞા પચન્નાસૂત્રાય વાસલોપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

સમમ શ્રી ચંદાવિજય પયન્ના સૂત્ર પૂજા ૩૦

॥ દુહો ॥

કેવળનાણ દર્શનધરા, ત્રણ જગત શિરતાજ ॥

લોકાલોક પ્રકાશકર, નમો સકલ જિનરાજ ॥૧॥

॥ ઢાળ સાતમી ॥

કાંઈ બનડી રે કાજે બનડો અડ રહ્યો વારૂજ - એ દેશી ॥

જિનવર પૂજો જયકારી, જે ત્રણ ભુવન ઉપકારી રે ॥

દિલડો અડ રહ્યો વારૂજ ॥

ત્રણ નિસિહી પ્રદક્ષિણા સારી, કરી ત્રણ પ્રણામ વિચારી રે

દિલડો અડ રહ્યો વારૂજ, જિનરાજ ભક્તિને કાજે ॥ દિ. ॥ ૧ ॥

તિવિહા પૂજા હિતકારી, ત્રણ ભાવ અવસ્થા પ્યારી ॥ દિ. ॥

ત્રિદિશિ નિરખણ પરિહારી, જિન સનમુખ અંબક^૧ ધારી રે ॥ દિ. ॥ ૨ ॥

પય ભૂમિ તિહાં પ્રમાર્જ, જિન પૂજા કરજે તાજ રે ॥ દિ. ॥

આલંબન ત્રણ વિચારી, કરી મુદ્રાત્રિક મનોહારી રે ॥ દિ. ॥ ૩ ॥

ઈન્દ્રિય ચંચળતા છારી, પ્રણિધાન સમર ત્રણ ધારી રે ॥ દિ. ॥

નાણ દંસણ ચરણ વિચારી, કરો જિનપૂજા મનોહારી રે ॥ દિ. ॥ ૪ ॥

ચંદાવિજય શ્રુતધારી, અણગારની જાઉં બલિહારી રે ॥ દિ. ॥

શ્રી જિન ઉત્તમ દિલધારી, લહો રૂપવિજય નરનારી રે ॥ દિ. ॥ ૫ ॥

૧. નેત્ર

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરસય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્ઞાપિક-શ્રીમતે શ્રી ચંદાવિજય પયન્નાસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

અષ્ટમ શ્રી દેવેન્દ્રસ્તવ પયન્ના પૂજા ૩૧

॥ દુહો ॥

ચઉવિહ દેવ નિકાયના, ઈંદ્ર વૃંદ નમે જાસ ॥

તે જિનરાજને પૂજતાં, પાપ તાપ હોય નાશ ॥ ૧ ॥

॥ ઠાળ આઠમી ॥

ગુણશીલ વનમાં દેશના કાંઈ, ભાખે સોહમ સ્વામી રે... એ દેશી ॥

સુરપતિ સઘળા નિજ નિજ પરિકર, સાથે સુરગિરિ શૃંગ રે ॥

શ્રી જિનરાજની પૂજા કરવા, આવે અતિ ઉછરંગ ॥ ૧ ॥

સુરપતિ રસિયા રે, જિનરાજ પૂજા નવરંગ કરે ઉલ્લસિયા રે, એ આંકણી -
પંચ રૂપ કરી હરિ જિનઘરથી, ઘરતો વિનય અમંદ રે;

સુરવર સાથે જિન ગ્રહી હાથે, આવે મેરુ ગિરીંદ ॥ સુ૦ ॥ જિ૦ ॥ ૨ ॥

ઔષધિ મિશ્રિત તીરથ જળથી, કળશા ભરી મનોહાર રે;

પારંગતનું અંગ પખાળી, કરે આતમ નિસ્તાર ॥ સુ૦ ॥ જિ૦ ॥ ૩ ॥

બાવના ચંદને જિન તનુ ચરચી, પહેરાવે ફૂલમાળા રે;

સુરબાળા જિનવર ગુણ માળા, ગાવે રંગ રસાળા ॥ સુ૦ ॥ જિ૦ ॥ ૪ ॥

તિણવિધ ભાવિક શ્રાવક ભક્તે, પૂજે પ્રભુપદ પદ રે;

રૂપવિજય પ્રભુ ધ્યાન પસાયે, લહે શાશ્વત શિવસઘ;

સુરપતિ રસિયા રે, જિનરાજ પૂજા નવરંગ કરે ઉલ્લસિયારે ॥ જિ૦ ॥ ૫ ॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિક - શ્રીમતે શ્રી દેવેન્દ્રસ્તવ પયન્નાસુત્રાય વાસકેપાદિક ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

નવમ
શ્રી મરણસમાધિ પયન્ના પૂજા ૩૨

॥ દુહો ॥

સાધન સાધે સિદ્ધિનાં, સાવધાનપણે સાર ॥

તે મુનિવર આરાધના, કરી પામે ભવપાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ નવમી ॥

અનેહાં રે ગોકુલ ગામને ગોંદરે... એ દેશી ॥

અનેહાં રે સિદ્ધ નિરંજન પૂજતાં રે, પાતક દૂર પલાય;

પૂજક પૂજ્યની પૂજના રે, કરતાં પૂજ્ય તે થાય ॥ સિદ્ધ ૦ ॥ ૧ ॥

અનેહાં રે દંસણ નાણ ચરણતણી રે, હોય આરાહણ ખાસ;

શ્રી જિનરાજ પૂજા થકી રે, ચિર સંચિત અઘનાશ ॥ સિદ્ધ ૦ ॥ ૨ ॥

અનેહાં રે સાધન જોગથી સંપજે રે, સાધ્યપણું નિરધાર;

ધ્યાતા ધ્યેયના ધ્યાનથી રે, ધ્યેય હોયે જગસાર ॥ સિદ્ધ ૦ ॥ ૩ ॥

અનેહાં રે તિવિહા પૂજા એ પૂજ્યની રે, કરતાં જિનપદ થાય;

તિવિહ અવંચક જોગથી રે, ભાવ પૂજાશું ઠહરાય ॥ સિદ્ધ ૦ ॥ ૪ ॥

અનેહાં રે જિન ઉત્તમપદ પદની રે, પૂજના કરશે જેહ;

રૂપવિજય પદ સંપદા રે, અવિચળ લહેશે તેહ ॥ સિદ્ધ ૦ ॥ ૫ ॥

ઓ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં-શ્રીમતે શ્રી મરણસમાધિ પયન્નાસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

દશમ શ્રી સંથાર પયત્રા પૂજા ૩૩

॥ દુહા ॥

ભાવ તીરથ આધાર છે, જંગમ તીરથ સાર ॥

થાવર તીર્થ અસંખ્યમાં, મુખ્ય શત્રુંજય ગિરનાર ॥ ૧ ॥

પાદપોષ અણસણ કરી સિદ્ધિ લક્ષ્યા જિન સર્વ ॥

તે જિનવરની પૂજના, કરીએ મૂકી ગર્વ ॥ ૨ ॥

॥ ઢાળ દશમી ॥ ગોકુળ મથુરાં રે વાલા... એ દેશી ॥

ત્રિશલા નંદન રે દેહે, રચિયે પૂજા અધિકે નેહે ॥

નવ નવ ભાંતે રે કરિયે, જિમ ભવસાયર હેલે તરિયે ॥ ૧ ॥

ચેતન પ્યારા રે મહારા, જિનપૂજા કરી લહો ભવપારા ॥

॥ ચેતન૦ ॥ એ આંકણી ॥

નહવણ કરો રે મનરંગે, ચરચો કેસર પ્રભુ નવ અંગે ॥

ફૂલની ફુટડી રે માળા, કંઠે ઠવો પંચરંગ રસાળા ॥ ચેતન૦ ॥ ૨ ॥

ધૂપ દીપ રે મનોહાર, અક્ષત નૈવેદ્ય ફળ સુરસાળ ॥

જિનવર જગ રે શણગાર, ગાવો ગીત જ્ઞાન મનોહાર ॥ ચેતન૦ ॥ ૩ ॥

દરિસણ ચરણ ને નાણ, તપ એ ચઊહા પૂજા જાણ ॥

આરાધક તે રે કહીયે, પૂજા દ્વાદશ ભેદે લહિયે ॥ ચેતન૦ ॥ ૪ ॥

પાદપોષ પદ રે ધારી, વરિયા જિન ઉત્તમ શિવનારી ॥

તસ પદ પદ્મને રે વંદો, રૂપવિજય પદ લહી આણંદો ॥ ચેતન૦ ॥ ૫ ॥

ઓ હ્રીં શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિક-શ્રીમતે શ્રી સંથાર પયત્રાસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

॥ શ્રી છ છેદસૂત્ર પૂજા ॥ ॥ પ્રથમ શ્રી દશાશ્રુતસ્કંધ છેદસૂત્ર પૂજા ॥ ૩૪

॥ દુહા ॥

ષડ્ભૂત પાલક મુનિ તણા, ભાખ્યા ષટ્ શ્રુત જેહ ॥

છેદ સૂત્ર તે જાણિયે, ધરિયે તેહશું નેહ ॥ ૧ ॥

શ્રુત શ્રુતપદ દાયકતણી, પૂજા વિવિધ પ્રકાર ॥

કરતા જિનપદ પામિયે, સકલ જંતુ હિતકાર ॥ ૨ ॥

॥ ઢાળ પહેલી ॥

હરખી હરખીજી, હું તો હરખી રે નીરખીજી... એ દેશી ॥

જિનવરની જિનવરની, પૂજા કીજે લાલ જિનવરની ॥

શિવમંદિર નિસરણી ॥ પૂજા ૦ ॥ એ આંકણી ॥

નામ ગોત્ર જિનવરનાં કાને, સુણતાં પાપ પલાય ॥

તે જિનવરની ભાવે પૂજા, કરતાં શિવસુખ થાય ॥ પૂજા ૦ ॥ ૧ ॥

જિન આણા રંગી ગુણી સંગી, આંગી જેહ રચાવે ॥

સકલ વિભાવ અભાવ કરીને, જિનવર લીલા પાવે ॥ પૂજા ૦ ॥ ૨ ॥

શ્રેણિકરાયે વીર જિણંદની, ભક્તિ કરી બહુ માને ॥

તીર્થંકર પદ નિર્મળ બાંધ્યું, જિનપૂજા પ્રણિધાને ॥ પૂજા ૦ ॥ ૩ ॥

નમનાભિગમન વંદન કરણી, થય થુઈ મંગલ સાર ॥

ભાવ સ્થાપના જિનને કરતાં, લહીએ ભવજલ પાર ॥ પૂજા ૦ ॥ ૪ ॥

દશા સૂત્રનાં દશ અજઝયણાં, ગુરુ મુખ પદ્મથી જાણી ॥

રૂપવિજય કહે સંયમ સાધો, વરવા શિવ પટરાણી ॥ પૂજા ૦ ॥ ૫ ॥

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
 શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી દશાશ્રુતસ્કંધસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

દ્વિતીય શ્રી બૃહત્કલ્પસૂત્ર પૂજા ઉપ ॥ દુહો ॥

બૃહત્કલ્પમાં ભાખિયા, મુનિવરના આચાર ॥

કલ્પાકલ્પ વિભાગથી, શ્રી જિનવરે નિરધાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ બીજી ॥

ના કરીયેજી નેડો ના કરીયેજી, નિગુણાશું રે નેડો ના કરીએ એ... દેશી ॥

નિત્ય કરિયેજી પૂજા નિત્ય કરિયેજી, વિધિયોગે રે પૂજા નિત્ય કરિયે ॥

ભવસાયર જિમ ઝટ તરિયેજી ॥ વિધિં ॥ એ આંકણી ॥

તદ્ગતચિત્ત સમય અનુસારે, ભાવ ભકિત મન અનુસરિયેજી ॥વિધિં ॥

સંવર યોગમાં ચિત્ત લગાઈ, ૪૮ પલિમંથ^૧ દૂરે કરિયેજી ॥ વિધિં ॥ ૧ ॥

સંયમનો પલિમંથ કુકુર્ઠતા, મુખરપણું દૂરે કરિએજી ॥ વિધિં ॥

સત્ય વચન પલિમંથ મુખરતા, તજી સંયમ રમણી વરિયેજી ॥વિધિં ॥ ૨ ॥

પશુલોલ ઈરજા પલિમંથુ, મુનિજન નિત નિત પરિહરીએજી ॥વિધિં ॥

તૈતિણિક એષણા પલિમંથુ, સત્ય વચન વ્રત વિખરિયેજી ॥વિધિં ॥ ૩ ॥

ઽશ્વલોલ મુક્તિ પલિમંથુ, મુનિવર મન નહિ આચરિયેજી ॥ વિધિં ॥

ભજજા^૨ નિયાણ મોક્ષ પલિમંથુ, તજી જિન આજ્ઞા શિર ધરિએજી ॥વિધિં ॥ ૪ ॥

જૈન આજ્ઞાધારી મહામાહણ, ભવસાયર હેલે તરિયેજી ॥ વિધિં ॥

વ્ય પૂજા આરાધક શ્રાવક, ભાવિક સુરપદ અનુસરિએજી ॥વિધિં ॥ ૫ ॥

જૈન ઉત્તમ પદ પદ્મ પૂજનથી, નવયૌવન શિવવહુ વરિયેજી ॥ વિધિં ॥

બૃહત્કલ્પ આચરણ^૩ કરતાં, રૂપવિજય ભવજળ તરીયેજી ॥ વિધિં ॥ ૬ ॥

. વિધ્ન ૨. લોભ ૩. આરાધન-પાઠાંતર

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાલિક - શ્રીમતે શ્રી બૃહત્કલ્પસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

તૃતીય શ્રી વ્યવહાર છેદસૂત્ર પૂજા ૩૬

॥ દુહા ॥

વ્યવહાર સૂત્રમાં ભાખિયા, વ્યવહાર પંચ પ્રકાર ॥

ગણધરને શ્રી જિનવરે, વરવા શિવવહુ સાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ ત્રીજી ॥ સંભવજિન અવધારીએ... એ દેશી ॥

વિધિપૂર્વક જિનરાજની, પૂજા કરી શુભ ચિત્ત સલુણે ॥

આપશક્તિ અનુસારથી, ત્રણ્ય ટંક સુપવિત્ત, સલુણે ॥ વિધિ૦ ॥ ૧ ॥

સુરભિ દુગ્ધ ઘટે કરી, કરે અભિષેક જે સાર - સલુણે ॥

તે સુર સુખ ઉજજવલ લહી, વરે શિવસુખ નિરધાર, સલુણે ॥ વિધિ૦ ॥ ૨ ॥

દધિ ઘૃત કુંભ ભરી ભરી, પૂજે જે નરનારી સલુણે ॥

તાવિષ^૧ સુખ તાજાં લહી, પામે ભવજળ પાર, સલુણે ॥ વિધિ૦ ॥ ૩ ॥

આગમ શ્રુત આજ્ઞા ભલી, ધારણા જીત એ પંચ, સલુણે ॥

જે જે કાળે જે હોયે, તે સેવે ગત ખંચ, સલુણે ॥ વિધિ૦ ॥ ૪ ॥

વ્યવહાર જીત છે સંપ્રતિ, તિણ વિધિ જે કરે કાજ, સલુણે ॥

જિન ઉત્તમ મુખ પદ્મની, વાણીયે ચિદ્દરૂપ રાજ, સલુણે ॥ વિધિ૦ ॥ ૫ ॥

૧. સુર

ઓ હ્રીં શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોછેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી વ્યવહારસૂત્રાય વાસભેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

ચતુર્થ શ્રી જીતકલ્પ છેદસૂત્ર પૂજા ૩૭

॥ દુહો ॥

જીતકલ્પ સૂત્રે કહ્યો, આલોચણ અધિકાર ॥

શ્રી જિનરાજે જીવનો, કરવા ભવ નિસ્તાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ ચોથી ॥

નંદ સલુણા નંદના રે લોલ, તુમે મને નાંખી ફંદમાં રે લોલ - એ દેશી ॥

શ્રી જિનરાજ પૂજા કરો રે લોલ, પ્રાયશ્ચિત્ત સવિ પરિહરો રે લોલ ॥

વિનય કરીને ઘ્યાઈયે રે લોલ, મધુર સ્વરે ગુણ ગાઈયે રે લોલ ॥ ૧ ॥

આણાયે કરણી કરે રે લોલ, તે પ્રાણી ભવજળ તરે રે લોલ ॥

અવિધિ દોષને છંડિયે રે લોલ, વિધિયોગે સ્થિર મંડિયે રે લોલ ॥ ૨ ॥

દોષ તજી નિજ દેહથી રે લોલ, આલોચણ^૧ કરી નેહથી રે લોલ ॥

પડિકકમણે^૨ અઘ વારિયે રે લોલ, મીસ^૩ વિવેગ^૪ મન ધારિયે રે લોલ ॥ ૩ ॥

કાઉસસગે^૫ અઘ ટાળિયે રે લોલ, તપ^૬ કરી પાતક ગાળિયે રે લોલ ॥

છેદ^૭ તથા મૂલ^૮ જાણિયે રે લોલ, અણવહિયપદ^૯ માણિયે રે લોલ ॥ ૪ ॥

પારંચિત^{૧૦} દશમો વળી રે લોલ, કહે જિન ગણધર કેવળી રે લોલ ॥

જિનઆણા પૂજા દયા રે લોલ, કરી ઉત્તમ શિવપદ ગયા રે લોલ ॥ ૫ ॥

જીતકલ્પ જે જાણશે રે લોલ, તે હઠવાદ ન તાણશે રે લોલ ॥

શ્રી ગુરુ પદ્મવિજય કહી રે લોલ, વાણી રૂપવિજય લહી રે લોલ ॥ ૬ ॥

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી જીતકલ્પસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

પંચમ શ્રી લઘુનિશીથ સૂત્ર પૂજા ૩૮

॥ દુહો ॥

લઘુ નિશીથમાં સાધુનો, ઉત્તમ કલ્પો આચાર ॥

ધન્ય તેહ અણગારને, જે ધરે નિરતિચાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ પાંચમી ॥

આવો હરિ લાસરિયા વાલા.... એ દેશી ॥

જગદ્ગુરુ જિનવર જયકારી, સેવો તુમે ભાવે નરનારી ॥

આસાયણ ચોરાશી વારી ॥ જગ૦ ॥ ૧ ॥

જલ ચંદન કુસુમે કરિયે, ધૂપ દીપ અક્ષત ધરિયે ॥

નૈવેદ્ય ફળ આગળ કરિયે ॥ જગ૦ ॥ ૨ ॥

ધય ધુઈ ભાવ પૂજા સારી, નાટક ગીતથી મનોહારી ॥

ત્રિધા શુદ્ધિ કરે હિતકારી ॥ જગ૦ ॥ ૩ ॥

ભાવથી ભવ્ય^૧ પૂજા કરશે, તે ભવસાયરને તરશે ॥

સરસ શિવસુંદરીને વરશે ॥ જગ૦ ॥ ૪ ॥

વીશ ઉદ્દેશાથી સાર, સૂત્ર નિશીથ છે મનોહાર ॥

ભણી લહો રૂપવિજય પાર ॥ જગ૦ ॥ ૫ ॥

૧. દ્રવ્ય પાઠાંતર.

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી લઘુનિશીથસૂત્રાય વાસવોપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

૫૪ શ્રી મહાનિશીથ સૂત્ર પૂજા ૩૯

॥ દુહો ॥

મહાનિશીથ સિદ્ધાંતમાં, મુનિમારગ નિરધાર ॥

વીર જિજ્ઞાસુ વખાણિયો, પૂજું તે શ્રુત સાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ છઠી ॥

મુજરો લ્યોને ઝાલિમ જાટણી રે.... એ દેશી ॥

શ્રી જિનરાજને જાઉં ભામણો^૧ રે, જાસ સુરાસુર ખાસ ॥

સેવા સારે રે તારે આપને રે, નિર્મળ સમકિત જાસ ॥ શ્રી જિન૦ ॥ ૧ ॥

દુવિહા પૂજા ભાખી સૂત્રમાં રે, દ્રવ્ય ને ભાવથી ખાસ ॥

ભાવ પૂજા સાધક સાધુ ભલા રે, ગૃહીને દોય ઉલ્લાસ ॥ શ્રી જિન૦ ॥ ૨ ॥

દાનાદિક સમ જિન પૂજના રે, બારમો સ્વર્ગ નિવાસ ॥

ભાવ પૂજાથી શિવસુખ સંપજે રે, કહે જિન આગમ ખાસ ॥ શ્રી જિન૦ ॥ ૩ ॥

તિગ પણ અડ નવ સત્તર પ્રકારથી રે, એકવીસ અડસય ભેદ ॥

ભકિત પુકિતથી જે પૂજા કરે રે, ન લહે તે ભવ ખેદ ॥ શ્રી જિન૦ ॥ ૪ ॥

જિનવર ને જિનઆગમ પૂજતાં રે, કર્મ કઠિન કાય થાય ॥

તીરથપતિપદ પામી નિર્મળું રે, સાદિ અનંત પદ ઠાય ॥ શ્રી જિન૦ ॥ ૫ ॥

ખિમાવિજય જિનરાજે ભાખિયું રે, ઉત્તમ નિજ મુખ પચથી ખાસ ॥

મહાનિશીથ સૂત્ર તે પૂજતાં રે, રૂપવિજય સુખ વાસ ॥ શ્રી જિન૦ ॥ ૬ ॥

૧. ઓવારણાં.

ઝોં ઝીં ઝીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્ઞાદિક - શ્રીમતે શ્રી મહાનિશીથસૂત્રાય વાસશેપાદિક ચ યજામહે સ્વાહા ॥

શ્રી ચાર મૂલ સૂત્ર પૂજા

પ્રથમ આવશ્યક સૂત્ર પૂજા ૪૦

॥ દુહા ॥

ચારિત્ર તરુના મૂલ સમ, મૂલ સૂત્ર છે ચાર ॥

શ્રી જિનરાજે વખાણિયાં, પૂજી લહો ભવપાર ॥ ૧ ॥
આવશ્યક આરાધિયે, ષડ્ અધ્યયને ખાસ ॥

નમન સ્તવન પૂજન કરી, કરો આતમ સુપ્રકાશ ॥ ૨ ॥
॥ ઠાળ પહેલી ॥ પંચડો નિહાળતાં રે, જોતી વૃંદાવનની વાટ... એ દેશી ॥
ચોખે ચિત્તથી રે, કરિયે શ્રી જિનરાજની સેવ ॥

જગમાં કો નહિ રે, દીસે અધિકો દુજો દેવ ॥
કરુણા જલનિધિ રે, જંગમ કલ્પતરુ ભગવાન ॥

કરિયે પૂજના રે, અષ્ટપ્રકારી રૂડે ધ્યાન ॥ ૧ ॥
ભાવો ભાવના રે, ધ્યાવો શુદ્ધ નિરંજન દેવ ॥

ગાવો ગુણ ભલા રે, સારો ત્રિકરણ યોગે સેવ ॥
દાતા ધરમના રે, ત્રાતા ષડ્વિધ જીવના સાર ॥

તે પ્રભુ પૂજતાં રે, લહિયે ભવસાયરનો પાર ॥ ૨ ॥
સૂત્ર આવશ્યક રે, ભાખ્યા ષડ્ અધ્યયન રસાલ ॥

તેહને સેવતાં રે, પાતક જાયે સહુ વિસરાલ ॥
સમભાવે કરી રે, કરિયે આવશ્યક દોષ ટંક ॥

ભાવની વૃદ્ધિએ રે, તોડે આઠ કરમનો વંક ॥ ૩ ॥
સાવધ યોગની રે, વિરતિ જિનગુણનો બહુમાન ॥

ચરણો ગુરુતણે રે, વાંદણા દીજે ઘરી શુભ ધ્યાન ॥
આલોઈયે મને રે, વાસર રમણીના અતિચાર ॥

કાઉસ્સગગ ધ્યાનથી રે, સોહી^૧ આતમની કરે સાર ॥ ૪ ॥
કરી પરચક્રપાણે રે, આતમ તારે ગૃહી અણગાર ॥

વીરજ ફોરવી રે, પામે ભવસાયરનો પાર ॥
વાણી સાંભળે રે, ઉત્તમ ગુરુ મુખ પદની જેહ ॥

રૂપવિજય કહે રે, તે લહે અવિચળ શિવપુર ગેહ ॥ ૫ ॥

૧. શુદ્ધિ

ઓ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અભાનોઅદેહકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિક - શ્રીમતે આવશ્યકસૂત્રાય વાસતૈષાદિક ચ યજમાહે સ્વાહા ॥

દ્વિતીય શ્રી દશવૈકાલિક સૂત્ર પૂજા ૪૧

॥ દુહો ॥

દશવૈકાલિક સૂત્રમાં, મુનિ મારગ અધિકાર ॥

ભાવે તેહ આરાધતાં, પામીજે ભવપાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ બીજી ॥

વેસરદે ગઈ રે ગમાઈ, મહારે ન્હાને દેવર પાઈ લાલ વેસર દે - એ દેશી ॥

શ્રી જિનવર મુખની વાણી, અનુભવ અમૃતરસ ખાણી લાલ જિનવાણી ॥

ચઉ અનુયોગે કહેવાણી, સગભંગી જોગ ઠરાણી ॥ લાલ૦ ॥ ૧ ॥

નય સાતથકી ગૂંથાણી, સ્યાદ્વાદની છાપ અંકાણી ॥ લાલ૦ ॥

પાંત્રીસ વયણ ગુણ જાણી, ગણધર દિલડે સોહાણી ॥ લાલ૦ ॥ ૨ ॥

ભવતાપને દૂર ગમાવે, શુચિ આતમ બોધને પાવે ॥ લાલ૦ ॥

મિથ્યાત્વતિમિરકું તરેણી, દુર્મતિ વ્રતીને રવિભરણી^૧ ॥ લાલ૦ ॥ ૩ ॥

શ્વૃત શ્રદ્ધાવંત જે પ્રાણી, વિધિયોગે શ્રદ્ધા આણી ॥ લાલ૦ ॥

કરે પૂજા નવ નવ રંગે, ધન ખરચે અધિક ઉમંગે ॥ લાલ૦ ॥ ૪ ॥

પૂજા તે દયારસ ખાણી, ભાવ ધર્મની એ નિશાની ॥ લાલ૦ ॥

શ્રી ગુરુમુખ પદની વાણી, ચિદ્રૂપવિજયપદ ખાણી ॥ લાલ૦ ॥ ૫ ॥

---

૧. ભરણી નક્ષત્રમાં આવેલો સૂર્ય જોઈ શકાતો નથી.

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલ્પાદિકં - શ્રીમતે શ્રી દશવૈકાલિકસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ પજામહે સ્વાહા ॥

તૃતીય શ્રી ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર પૂજા ૪૨

॥ દુહો ॥

ઉત્તરાધ્યયને ઉપદિશ્યાં, અજઙ્યણાં છત્રીશ ॥

સમજી અર્થ સોહામણા, પૂજો શ્રી જગદીશ ॥ ૧ ॥

॥ દાળ ત્રીજી ॥

હું તો વારી જાઉં નિત્ય બલિહારી જી, મુખને મરકલડે - એ દેશી ॥

જિનરાજ જગત ઉપકારીજી, પૂજો નરનારી ॥

એ તો ત્રીન ભુવન હિતકારીજી, જિનવર જયકારી
મભુ નામે નવનિધિ થાયજી, ॥ પૂજો ॥

દુઃખ દોહગ દૂર પલાયજી ॥ જિન ॥ ૧ ॥
પારંગત પાર ઉતારેજી ॥ પૂજો ॥

આણે ભવસાયર આરે જી ॥ જિન ॥
ભવભવનાં પાપ ગમાવેજી ॥ પૂજો ॥

મિથ્યા જવર તાપ શમાવેજી ॥ જિન ॥ ૨ ॥
જલ ચંદન કુસુમ ને ઘૂપેજી ॥ પૂજો ॥

જિમ ન પડો ભવને કૂપેજી ॥ જિન ॥
જમણી દિશા દીપક ઠાવોજી ॥ પૂજો ॥

જિમ કેવલનાશને પાવોજી ॥ જિન ॥ ૩ ॥
થય યુધ્ધ જિનરાજની કરિયેજી ॥ પૂજો ॥

અક્ષત નૈવેદ્ય ફલ ધરિયેજી ॥ જિન ॥
દ્રવ્ય ભાવથી પૂજા જેહજી ॥ પૂજો ॥

આપે અવિચલ સુખ તેહજી ॥ જિન ॥ ૪ ॥
ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર જે ધ્યાવેજી ॥ પૂજો ॥

તે ત્રીજે ભવે શિવ પાવેજી ॥ જિન ॥
શ્રી પદ્મવિજય ગુરુવાણીજી ॥ પૂજો ॥

દીએ રૂપવિજય સુખખાણીજી ॥ જિન ॥ ૫ ॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલ્પાદિકં - શ્રીમતે શ્રી ઉત્તરાધ્યયનસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

ચતુર્થ
શ્રી પિંડનિર્યુક્તિસૂત્ર પૂજા ૪૩
॥ દુહો ॥

ક્રોધ માન માયા તજી, લોભ ન જાસ લગાર ॥
શુદ્ધ ઉંછ આહાર લે, વંદુ તે અણગાર ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ ચોથી ॥ દેહું દેહું નણંદ હઠીલી - એ દેશી ॥

જય જય જિનવર જયકારી, જસ મૂરતિ મોહનગારી રે ॥
ભવિ પૂજિયે જિનરાજા જિમ લહિયે શિવસુખ તાજાં રે ॥ ભવિં ॥
અશોકથી શોક નિવારે, સંસાર સમુદ્રથી તારે ॥ ભવિં ॥ ૧ ॥
પંચવરણી કુસુમ વરસાવે, સુર ભક્તિયે સમકિત પાવે રે ॥ ભવિં ॥
વાંસલિયે સમસર પૂરે, નિજ આતમ તમ કરે દૂરે રે ॥ ભવિં ॥ ૨ ॥
ઉજવલ ચામર સોહંતા, પરષદ જન મન મોહંતા રે ॥ ભવિં ॥
સિંહાસન આસનકારી, પ્રભુદર્શનની બલિહારી રે ॥ ભવિં ॥ ૩ ॥
ભામંડલ રવિ સમ સોહે, દેવ દુંદુભિ જન મન મોહે રે ॥ ભવિં ॥
ત્રણ છત્ર પ્રભુ શિરે ધારે, ત્રણ જગતની આપદા વારે રે ॥ ભવિં ॥ ૪ ॥
પિંડનિરજુગતિ પરકાશી, જિન ઉત્તમ ગુણની રાશિ રે ॥ ભવિં ॥
શ્રી પદ્મવિજય ગુરુ શિષ્ય, કહે રૂપ નમો જગદીશ રે ॥ ભવિં ॥ ૫ ॥

ઓં શ્રી શ્રી પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલાદિકં - શ્રીમતે શ્રી પિંડનિર્યુક્તિસૂત્રાય વાસકેપાદિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

॥ શ્રી બે ચૂલિકા સૂત્ર પૂજા ॥ ॥ પ્રથમ શ્રી નંદિસૂત્ર પૂજા ॥ ૪૪

॥ દુહો ॥

મઈ સુઅ ઓહિ મણપજજવા, પંચમ કેવળનાણ ॥

નંદિસૂત્ર માંહે કહ્યાં, પૂજું તે સુહ ઝાણ ॥ ૧ ॥

॥ ઢાળ પહેલી ॥

સરોવર પાણી હું ગઈ, મા મોરી રે,

સન્મુખ મળીયો કાન, ગાગર ફોરી રે - એ દેશી ॥

જિનવર જગગુરુ જગધણી, ઉપકારી રે

તમે પૂજો ઘરી મન રંગ, મળી નરનારી રે ॥

સમવસરણમાં સોહતા ॥ ૩૦ ॥ નિર્મમ જેહ નિઃસંગ

જગત ઉપકારી રે ॥ ૧ ॥

મતિ શ્રુત નાણના જાણિયે ॥ ૩૦ ॥ અડવીસ ચઉદશ ભેદ ॥ ૪૦ ॥

અવધિ ષડ ભેદે લહો ॥ ૩૦ ॥ દુગ મણપજજવ ભેદ ॥ ૪૦ ॥ ૨ ॥

ક્ષાયિકભાવે કેવલી ॥ ૩૦ ॥ લોકાલોકના જાણ ॥ ૪૦ ॥

ચાર જ્ઞાનની જે પ્રભા ॥ ૩૦ ॥ એહમાં તસ મંડાણ ॥ ૪૦ ॥ ૩ ॥

સેવો ધ્યાવો ભાવથી ॥ ૩૦ ॥ ગાઓ જિનગુણ ગીત ॥ ૪૦ ॥

ભાવના ભાવો ભાવશું ॥ ૩૦ ॥ ભક્તિ કરો ઘરી પ્રીત ॥ ૪૦ ॥ ૪ ॥

નાણ નાણીની પૂજના ॥ ૩૦ ॥ કરતાં લહીએ નાણ ॥ ૪૦ ॥

નંદીસૂત્રની પૂજના ॥ ૩૦ ॥ કરો ભવિયણ સુહ ઝાણ ॥ ૪૦ ॥ ૫ ॥

જિન ઉત્તમ પદ પદની ॥ ૩૦ ॥ પૂજા કરો ઘરી રાગ ॥ ૪૦ ॥

રૂપવિજય પદ સંપદા ॥ ૩૦ ॥ પામો નિત્ય અથાગ ॥ ૪૦ ॥ ૬ ॥

ઓં હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવ્હરણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
 શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જ્વાદિકં - શ્રીમતે શ્રી નંદિસૂત્રસૂત્રાય વાસલેપાદિકં ચ યજામહે સ્વાહા ॥

દ્વિતીય શ્રી અનુયોગદ્વારસૂત્ર પૂજા ૪૫

॥ દુહા ॥

શ્રી અનુયોગદ્વારમાં, ચઉ અનુયોગ વિચાર ॥

શ્રદ્ધા ભાસન રમણતા, કરી પૂજો નરનાર ॥ ૧ ॥

ધન્ય ધન્ય આગમ જિનતણું, બોધિબીજ ભંડાર ॥

નાણ ચરણ રમણે ભર્યું, શાશ્વત સુખ દાતાર ॥ ૨ ॥

॥ ઢાળ બીજ ॥ ચંદ્રજસા જિનરાજિયા, મનમોહન મેરે - એ દેશી ॥

શ્રી અનુયોગદ્વારની મનમોહન મેરે

હું જાઉં બલિહારી ॥ મન૦ ॥

ત્રિશલાનંદન જિનવરે ॥ મન૦ ॥

ભાખ્યા અર્થ વિચાર ॥ મન૦ ॥ ૧ ॥

ઉપક્રમ નિલેપ અનુગમા ॥ મન૦ ॥ નય અનુયોગ એ ચાર ॥ મન૦ ॥

ષટ્ ચઉ દુગં સગ ભેદથી ॥ મન૦ ॥

સૂત્ર તણો વિસ્તાર ॥ મન૦ ॥ ૨ ॥

સૂત્ર સુણે સંશય ટળે ॥ મન૦ ॥ શ્રદ્ધા નિર્મળ થાય ॥ મન૦ ॥

તત્ત્વજ્ઞાનમાં ચિત્ત રમે ॥ મન૦ ॥

દુર્મતિ દૂર પલાય ॥ મન૦ ॥ ૩ ॥

શ્રુતવાસિત જે પ્રાણિયા ॥ મન૦ ॥ તે લહે ભવજળ પાર ॥ મન૦ ॥

જ્ઞાન ભાણ જસ ઝળહળે ॥ મન૦ ॥

તે કરે જંગ નિસ્તાર ॥ મન૦ ॥ ૪ ॥

સૂત્ર લખાવે સાચવે ॥ મન૦ ॥ પૂજે ધ્યાયે સાર ॥ મન૦ ॥

ભણે ભણાવે શુભ મને ॥ મન૦ ॥

અનુમોદે ઘરી ખ્યાર ॥ મન૦ ॥ ૫ ॥

તે સુર નર વર સુખ લહી ॥ મન૦ ॥ કર્મ કઠિન કરે દૂર ॥ મન૦ ॥

કેવલ કમલા પામીને ॥ મન૦ ॥

શિવવહુ વરે સસનૂર ॥ મન૦ ॥ ૬ ॥

ગુરુ મુખ પદની દેશના ॥ મન૦ ॥ સાંભળી હર્ષ અપાર ॥ મન૦ ॥

રૂપવિજય કહે તે લહે ॥ મન૦ ॥

નિત્ય નિત્ય મંગલ ચાર ॥ મન૦ ॥ ૭ ॥

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમપુરુષાય, પરમેશ્વરાય, જન્મ-જરા મૃત્યુનિવારણાય, અજ્ઞાનોચ્છેદકાય,
શ્રીમતે જિનેન્દ્રાય જલ્પાર્દિકં - શ્રીમતે શ્રી અનુયોગદ્વારસૂત્રાય વાસુકેપાર્દિકં ચ યજ્ઞમહે સ્વાહા ॥

રાજનગરમાં રાજ સમ, ઓશ વંશ શણગાર ॥

શેઠ હેમાભાઈ ભલો, પુણ્યવંત શિરદાર ॥ ૧ ॥

આગમ સાંભળે આદરે, શ્રદ્ધાવંત સુધીર ॥

તસ સમરણને કારણે, રચી પૂજા ગંભીર ॥ ૨ ॥

॥ અથ કળશ ॥ રાગ ધન્યા શ્રી ॥

ગાયા ગાયા રે, પણયાલીશ આગમ ગાયા ॥

જિનવર ભાષિત ગણધર ગુંફિત, મુનિવર કંઠ મલાયા રે ॥

પણયાલીશ આગમ ગાયા ॥ ૧ ॥

જ્ઞાનારાધન સાવન મોક્ષનું, કરતાં કર્મ ખપાયાં ॥

શ્રદ્ધા ભાસન રમણ કરણધી, નિર્મળ મન વચ કાયા રે ॥ પણ૦ ॥ ૨ ॥

છઠ્ઠ અઠ્ઠમને દશમ દુવાલસ, તપ કરી કર્મ ખપાયા ॥

નિત્યભોજ જ્ઞાની મુનિ તેહથી, પરમ વિશુદ્ધતા ઠાયા રે ॥ પણ૦ ॥ ૩ ॥

શ્રી વિજય દેવસૂરીશ્વર પટધર, વિજયસિંહસૂરિરાયા ॥

સત્યવિજય તસ શિષ્ય મનોહર, સંવેગ મારગ ધ્યાયા રે ॥ પણ૦ ॥ ૪ ॥

કપૂર ખિમા જિન ઉત્તમ નામથી, વિજયપદે સોહાયા ॥

શ્રી ગુરુ પદ્મવિજય પદપંકજ, નમતાં નવનિધિ પાયા રે ॥ પણ૦ ॥ ૫ ॥

બાણ^૧ નાગ^૨ ગજ^૩ ચંદ્ર^૪ (૧૮૮૫) સંવત્સર, આસો માસ સુહાયા ॥

ત્રીજે સવિતાસુતવારે^૧ ભલા, કંઠે ગીત મલાયા રે ॥ પણ૦ ॥ ૬ ॥

તપગચ્છ વિજય દિર્ઘેન્દ્રસૂરીશ્વર રાજે, સુભગ સુજસ સુહાયા ॥

રૂપવિજય કહે આગમ પૂજા, કરતાં સવિ સુખ પાયા રે ॥ પણ૦ ॥ ૭ ॥

✽ ઈ તિ પં ડિ ત શ્રી રૂ પ વિ જ ય જી કૃ ત

પિ સ્તા લી સ આ ગ મ પૂ જા સ મા પ્ત ✽

૧. શનિવાર

પરિશિષ્ટ : ૧

શ્રી પિસ્તાલીશ આગમની પૂજાની સામગ્રીની નોંધ

૪૫ આગમની હસ્તલિખિત પ્રતો, ૪૫ રૂમાલ, ૪૫ સાપડાં, આગમ પુરુષનો ૫૮-૧, શ્રીફળ નંગ ૪૮, ફળ પાંચ જાતના - દરેક જાતના નંગ-૪૫, નૈવેદ્ય પાંચ જાતના દરેક જાતના નંગ ૪૫.

લીલા શ્રીફળ-૩, પપૈયા-૫, પપનસ-૩, કેળાની લુમ-૩ પાન-૭૫, સોપારી-૫૦, બદામ-૫૦, પતાસા-૫૦.

કુંકુ ગ્રામ ૧૦, કંદરૂપધૂપ ગ્રામ ૧૦૦, નાડા છડીનો દડો ૧, કપુર ગોટી ૨, દશાંગધૂપ ગ્રામ ૧૦૦, વાસકેષ ગ્રામ ૧૦૦, અગરબત્તી પડીકા ૨, કેસર ગ્રામ ૩, બરાસ ગ્રામ ૧૦, સોના રૂપાના ફૂલ ગ્રામ ૧૦, ચાંદીના વરખ થોકડી ૭, સોનેરી બાદલુ ગ્રામ ૫, સર્વ ઔષધી પડીકું ૧, પંચરત્ન પોટલી નંગ ૩, સાકર ગ્રામ ૧૦૦, રોકડા રૂપીયા ૫૧, પાવલી નંગ ૫૧, દશીયા નંગ ૪૫, ચોખા કિલો ૫, ગાયનું ઘી કીલો ૪.

દેરાસરની સામગ્રી

પરનારીયા બાજોઠ સાથેનું સિંહાસન, છત્ર-ભૂંગળી, પાસે મુકવાની બે દીવી, ફાનસ સાથે, પાણી ભરવાના નળા નંગ ૨, જર્મનના થાળા નંગ ૨૫, જર્મનના વાટકા નંગ ૫, જર્મનના કળશ નંગ ૫, જર્મનની સેવા કરવાની વાટકી ૨૦, ફાનસ-૧, ધૂપદાની-૨, દર્પણ, ચામર, પંખો, થાળી વેલણ, સોનાનો કળશ, વાટકી થાળી, ૧૦૮ નાળયાનો કળશ-૧, વૃષભનો કળશ-૧, ચાંદીનો કળશ-૧, આગમ લેવા માટે ચાંદીનો થાળ નંગ-૧, અષ્ટ મંગળનો ઘડો-૧, ૧૦૮ દીવાની આરતી, મંગળ દીવો, થાળ મોટો, ચાલુ આરતી, મંગળ દીવો, ધૂપ માટે માટીની કુંડી નંગ ૨, ડોલ ૨, દેગડા ૨, કુંડી ૨, લાકડાની પાટ નંગ ૫, બેસવાના પાટલા-૫ બાજોઠી ૨, આગમ ગોઠવવા માટે સુશોભિત સ્ટેજ બનાવવું. પૂજાની ચોપડીઓ તથા સાપડા, પૂજાની જગ્યા આસોપાલવ હાર-તોરણથી સુશોભિત રીતે શણગારવી, ભોજક, બેન્ડ, લાઈટ, માર્શક, માળી, સ્ટેજ, ચોઘડીયાવાળાને કહેવું, ૫૦ નાના કાર્ડ આગમનાં નામનાં, ગ્લાસ નંગ ૫૦, બોયાં નંગ ૧૫૦, મલમલ મીટર ૨, લીલું રેશમી કાપડ, મીટર ૦૮, ખાદી મીટર-૧, ટેક્સ ખીલી કાળી ગ્રામ ૧૦૦, લાલ કસુંબો.

પહેલા દિવસે ફૂલ તથા દૂધની યાદી

ગાયનું દૂધ લીટર-૧, દહીં ગ્રામ-૨૫, ડમરાના હાર નંગ ૨૫, ગુલાબ નંગ ૧૦૦ તથા ડમરો, આસોપાલવ તોરણ બંધાવવા. પહેરવાના હાર-૧૦.

બીજા દિવસે ફૂલ તથા દૂધની યાદી

ગાયનું દૂધ લીટર ૨, દહીં ગ્રામ-૨૫, ડમરાના હાર નંગ ૨૫, પહેરવાના હાર નંગ-૧૦, આસોપાલવ તોરણ, ગુલાબ નંગ ૧૦૦.

આ પૂજા બે દિવસમાં પણ ભણાવાય છે. આગમ પુરુષના આકર્ષક ફોટા સાથેનો શ્રુત ભક્તિત્વ સ્વરૂપ વરઘોડો બેમાંથી કોઈ પણ એક દિવસે રાખી શકાય છે.

॥ શ્રી આચારાંગ સૂત્ર ॥ ૧

શ્રમણજીવનના આચારોનું વિસ્તૃત વર્ણન, પરમાત્મા મહાવીર દેવનું સંક્ષિપ્ત, સુંદર જીવનચરિત્ર, મુખ્યતાએ ચરણકરણાનુયોગનું વર્ણન, આમાં ભગવંતના શ્રીમુખથી બોલાયેલા શબ્દો મૂળ સ્વરૂપમાં સચવાયા છે. આ સૂત્ર બે શ્રુત સ્કંધ અને પચ્ચીસ અધ્યાયમાં વહેંચાયેલું છે. આના ઉપર ૩૪૬ ગાથાની નિયુક્તિ મળે છે અને તેના ઉપર ૮૩૦૦ શ્લોક પ્રમાણે ચૂર્ણિ મળે છે અને ખાદ્ય સંસ્કૃત ટીકાકાર શ્રી શીલાંકસૂરિ મહારાજ રચિત ૧૨૦૦૦ શ્લોક પ્રમાણે સુંદર વિવરણ મળે છે. આ વિવરણની રચના વિ.સં. ૮૩૩ માં થઈ છે.

આ જ્ઞાનાદિક આસેવન વિધિનો પ્રતિપાદક ગ્રંથ છે.

મૂળ-૨૫૫૪ શ્લોક પ્રમાણ છે.

॥ શ્રી સૂયગડાંગસૂત્ર ॥ ૨

૩૬૩ વાદીઓના મતોનું વિસ્તૃત વર્ણન. તેનું સંયુક્તિક નિરસન અને સ્પષ્ટાદ સિદ્ધાંતનું સ્થાપન. મુનિજીવનના આચારોનું સુંદર નિરૂપણ. વિષયાધીન જીવોની ઉભય લોકમાં થતી દુર્દશાનો ચિતાર. નરકના દુઃખોનું વિસ્તૃત વર્ણન. આત્મવાદી પરદર્શનોના આત્મસ્વરૂપ વિષેનાં ભ્રામક નિરૂપણોની સમીક્ષા અને અનાત્મવાદી ચાર્વાક દર્શનનાં અપ્રામાણિક મંતવ્યોની સમીક્ષાપૂર્વક સર્વજ્ઞસંમત આત્મસ્વરૂપનું વાસ્તવિક દિગ્દર્શન.

જ્ઞાન તથા વિનયાદિ ગુણો અને વિવિધ ધર્મચારોનું વર્ણન. સાધુઓ આ આગમના અધ્યયનથી ધર્મ પ્રત્યે દૃઢ શ્રદ્ધાવાળા થાય છે.

આ આગમનાં બે શ્રુતસ્કંધ છે. પહેલામાં સોળ અને બીજામાં સાત અધ્યયન છે. મૂળ સૂત્ર ૨૧૦૦ શ્લોક પ્રમાણ છે. આના ઉપર ૨૦૫ ગાથાની નિયુક્તિ છે અને તેના ઉપર ૯૯૦૦ શ્લોક પ્રમાણ ચૂર્ણિ મળે છે અને શ્રી શીલાંકસૂરિજી મહારાજ રચિત વિદ્વતાભરી ૧૨૮૫૦ શ્લોક પ્રમાણ વૃત્તિ (વિવરણ) મળે છે.

॥ શ્રી ઠાણાંગ સૂત્ર ॥ ૩

એકથી દશ સુધીના અંકોમાં સમાવિષ્ટ થતી જૈનશાસન માન્ય અનેક બાબતોનો સંગ્રહ. ભૂગોળ આદિનું સુંદર નિરૂપણ. પદ્માનાભ તીર્થંકર (આગામી ચોવીસીના પ્રથમ તીર્થંકર શ્રેણિક મહારાજાના આત્મા)નું ચરિત્ર વગેરે વસ્તુઓનું સર્વાંગી નિરૂપણ. અનેક ઉપયોગી વિષયોનો ખજાનો છે.

૭ મા અધ્યયનમાં સાત નિન્હવો-વિરોધી ધર્મભેદોનું વર્ણન ઉપયોગી છે.

મૂળ ગ્રન્થ ૩૭૦૦ શ્લોક પ્રમાણ છે. આના ઉપર નવાંગી વૃત્તિકાર શ્રી અભયદેવસૂરિજી મહારાજે વિ.સં. ૧૧૨૦માં રચેલી ૧૪૨૫૦ શ્લોક પ્રમાણ વૃત્તિ મળે છે. અને તેમાં રહેલી ઉદ્યત ગાથા ઉપર સત્તરમાં શતકમાં રચાયેલું 'સ્થાનાંગ વૃત્તિગત ગાથા વિવરણ' પણ મળે છે જે હજી અમુદ્રિત છે. જેનું પરિમાણ ૧૦૦૦૦ શ્લોક છે.

॥ શ્રી સમયાવાંગ સૂત્ર ॥ ૪

એકથી સો સુધીનું અંકસ્થાનોની વસ્તુનું નિરૂપણ-ચાવત કોડાકોડી સંખ્યાવાળા કયા કયા પદાર્થો છે તેનું વર્ણન. નામિ રાજા વગેરે કુલકર તીર્થંકરો તથા તેમનાં માતા-પિતા, ચક્રવર્તી, વાસુદેવ, બલદેવ, પ્રતિવાસુદેવનાં નામ, સ્થાન, ગતિ વગેરેનું વર્ણન, ઐરાવત ક્ષેત્રની ત્રણેય ચોવીશીનાં નામો વગેરે જાણવા લાયક ઘણી વસ્તુઓનો સંગ્રહ. ઉત્તમ સંગ્રહગ્રંથ છે.

મૂળ-૧૬૬૭ શ્લોક પ્રમાણ છે. આના ઉપર શ્રી અભયદેવસૂરિજી મહારાજ રચિત ૩૫૭૫ શ્લોક પ્રમાણ વૃત્તિ છે. ૬૩ શલાકા પુરુષનું વર્ણન આમાં છે.

॥ શ્રી ભગવતી અંગસૂત્ર ॥ ૫

સર્વ આગમોમાં વિસ્તૃત પ્રમાણવાળા આ આગમમાં સર્વજ્ઞકથિત અનેકાનેક વિષયોનું વ્યાપક અને ગંભીર વર્ણન છે. શ્રી ગૌતમસ્વામીએ પૂછેલા અને ભગવંતે સ્વમુખે આપેલ છત્રીસ હજાર પ્રશ્નોત્તરોથી સંકલિત આ આગમમાં ચારેય અનુયોગોની બહોળી છણાવટ છે. અનેક વિષયોની જાણ છે. આમાં ૪૧ શતક છે.

આ સૂત્રનું બીજું નામ વ્યાખ્યાપ્રજ્ઞપ્તિ છે. સાધુ-સાધ્વી-શ્રાવક-શ્રાવિકા સંબંધે અને પદાર્થોની સૂક્ષ્મ વ્યવસ્થા-જીવવિચાર આદિ અનેક બાબતોનું વિવેચન છે. આ સૂત્રની સુવર્ણાક્ષરે લખેલી અનેક પ્રતો મળે છે. આ સૂત્ર ગુરુમુખે સાંભળવા જેવું છે.

આના પર ૩૧૧૪ શ્લોક પ્રમાણની ચૂર્ણિ મળે છે જે અમુદ્રિત છે. નવાંગી ટીકાકર શ્રી અભયદેવસૂરિજી રચિત વૃત્તિ ૧૮૬૧૬ શ્લોક પ્રમાણ મળે છે.

મૂળ-૧૫૭૫૧ શ્લોક પ્રમાણ છે.

॥ શ્રી જ્ઞાતાંગ સૂત્ર ॥ ૬

ધર્મકથાનુયોગના આ ગ્રંથમાં પૂર્વે સાડા ત્રણ કોડ કથાઓ હતી, જેમાંની હાલ માત્ર ઓગણીશ જ કથાઓ ઉપલબ્ધ છે. એના ઉપનય ખાસ સમજવા લાયક છે. ધર્મની કથાઓનો સંગ્રહ.

પ્રથમ શ્રુત સ્કંધમાં નિમ્નલિખિત વ્યક્તિઓનો જીવન વૃત્તાંત ઓછેવત્તે અંશે આલેખાયો છે. મેઘકુમાર (એનો હાથી તરીકેનો પૂર્વભવ), ધન્ય શેઠ અને વિજય ચોર, થાવચ્યાપુત્ર, શૈલક રાજર્ષિ, દ્રૌપદી (પૂર્વભવ અને હરણ) સુંસુમા, પુંડરીક અને કંડરીક, મલ્લિનાથ ભગવાન, માર્કંદેના બે પુત્રો, નંદમણિયાર (દિડકા તરીકેનો ભવ) અને પ્રધાન તેતલીપુત્ર.

બીજા શ્રુત સ્કંધમાં ચમર, સૂર્ય, ચન્દ્ર વગેરેની અગ્રમહિષીઓની, ૫૬ ઈન્દ્રોની ૨૦૬ પટરાણીઓના પૂર્વભવની હકીકત વર્ણવાઈ છે. મૂળ-૫૪૫૦ શ્લોક પ્રમાણ છે. આ આગમ ઉપર નવાંગી ટીકાકાર શ્રી અભયદેવસૂરિજીએ વિ.સં. ૧૧૨૦માં ૩૮૦૦ શ્લોક પ્રમાણ વિવૃત્તિ રચી છે.

॥ શ્રી ઉપાસક દશાંગસૂત્ર ॥ ૭

શ્રાવકના બાર વ્રતના વર્ણન સહિત ભગવાન મહાવીરદેવના હસ્તે વ્રત ઉચ્ચરીને બાર વ્રત ધારણ કરનાર ૧૫૮૦૦૦ શ્રાવકોમાં મુખ્ય આનંદ, કામદેવ ચુલનીપિતા, સુરાદેવ, ચુલ્લશતક, કુંડકોલિક, સ્રદાલપુત્ર, મહાશતક, નંદિનીપિતા, સાલિહીપિતા એ દશ શ્રાવકોનાં વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર, જેમાંથી શ્રાવકના આદર્શ જીવનનું દર્શન થાય છે અને બોધ મળે છે.

વળી અહીં પિશાચનું તાદ્દશ અને વિસ્તૃત વર્ણન અપાયું છે. આ ઉપરાંત આજીવિક સંપ્રદાય, નિયતિવાદ અને ગોશાલકે મહાવીર સ્વામી ભગવાનને મહાબ્રાહ્મણ, મહાગોપ, મહાસાર્થવાહ, મહાધર્મકથી અને મહાનિયમિક તરીકે કરેલા નિર્દેશ વિષે કેટલીક બાબતો રજૂ કરાઈ છે.

મૂળ-૮૧૨ શ્લોક પ્રમાણ છે.

આ આગમ ઉપર ૮૦૦ શ્લોક પ્રમાણ નવાંગી ટીકાકાર શ્રી અભયદેવસૂરિજીની નાનકડી વૃત્તિ છે.

॥ શ્રી અંતગડ દશાંગ સૂત્ર ॥ ૮

સર્વ કર્મોનો અંત કરી મુક્તિ સુખને પામેલા અતિમુક્તક મુનિ, ગજસુકુમાલ મુનિ, દેવકીના છ પુત્રો આદિ ઉત્તમ આત્માઓના ટૂંકા ટૂંકા

ચરિત્રનો સંગ્રહ, જે દ્વારા તેમણે કરેલાં તપ અને સંયમની સુંદર પ્રેરણા મળે છે. ચરિત્રોનો સંગ્રહ.

સંસારનો અંત આણી જેઓ અંત સમયે કેવલજ્ઞાન પામી અન્તર્મુહૂર્તમાં મોક્ષે ગયા હોય તેમને અંતકૃત-કેવલી કહે છે. આવા કેટલાક મહાનુભાવોના ઉદાત્ત ચરિત્રો આ આગમમાં આલેખાયા છે.

દ્વારિકાના વર્ણનથી શરૂ થતાં આ આગમમાં વાસુદેવ કૃષ્ણનાં, પત્ની, પુત્ર વગેરેની સંખ્યા દર્શાવાઈ છે. વળી રાજા અન્ધકવૃષ્ણિની રાણી ધારિણીના પુત્રો નેમિનાથ ભગવાન પાસે દીક્ષા લઈ બાર ભિક્ષુપ્રતિમાનું પાલન કરી 'ગુણરત્ન સંવત્સર' તપ કરી શત્રુંજયગિરિએ જઈ અનશન કરી મોક્ષે ગયા એ બાબત અહીં વર્ણવાઈ છે.

દસ યાદવકુમારો અંતકૃત-કેવલી થયા તે વાત તેમજ કૃષ્ણની આઠ પટરાણીઓ અને એમના પુત્ર શાંબની બે પત્ની મોક્ષે ગયા એ વિષે અહીં માહિતી અપાઈ છે.

આ ઉપરાંત દ્વારિકાનો દ્વેપાયને હાથે નાશ, અર્જુનમાલી અને મુદ્ગર યક્ષ, અલક્ષ રાજાની દીક્ષા તેમજ શ્રેણિકની રૂઝ રાણીઓએ કરેલી તપશ્ચર્યા એ બાબતોને પણ અહીં સ્થાન અપાયું છે.

મૂળ-૮૫૦ શ્લોક પ્રમાણ.

આ આગમ ઉપર નવાંગીટીકાકાર શ્રી અભયદેવ સૂરિજીનું ૪૦૦ શ્લોક પ્રમાણ લઘુવિવરણ છે.

॥ શ્રી અનુત્તરોવવાઈ સૂત્ર ॥ ૯

શુદ્ધ ચારિત્રનું પાલન કરીને અનુત્તર દેવવિમાને ગયેલા મેઘકુમાર, અભયકુમાર આદિ એકાવતારી ૩૩ ઉત્તમ આત્માઓનાં જીવનચારિત્રો.

વિશેષમાં ધન્ય મુનિનો અધિકાર છે. એમની તીવ્ર તપશ્ચર્યાની પ્રશંસા ખુદ મહાવીર સ્વામી ભગવાને કરી હતી. એમનું શરીર તપશ્ચર્યાને લઈને તદ્દન હાડપિંજર જેવું બની ગયું હતું એનું અહીં આબેહૂબ વર્ણન કરાયું છે.

આના ત્રણ વર્ગ અને તેત્રીસ અધ્યયન છે.

મૂળ-૧૮૨ શ્લોક પ્રમાણ.

આ આગમ ઉપર ૧૦૦ શ્લોક પ્રમાણ લઘુવૃત્તિ નવાંગીટીકાકાર શ્રી અભયદેવસૂરિજીએ રચી છે.

॥ એકાદશ શ્રી વિપાક અંગ પૂજા ॥ ૧૦

આ સૂત્રના દુઃખવિપાક અને સુખવિપાક નામનાં બે શ્રુતસ્કંધોમાં હિંસાદિ ભયંકર પાપોના ફળસ્વરૂપે આ ભવ-પરભવમાં કાયમી પીડા અનુભવનારા દશ મહાપાપી જીવોના ચરિત્ર અને ધર્મની ઉત્તમ આરાધના કરી આ ભવ અને પરભવમાં સુંદર સુખને અનુભવનારા દશ ધર્મી જીવોના ચરિત્રોનું વર્ણન છે. શુભ-અશુભ કર્મોના સ્વરૂપ અંગે દશ-દશ દષ્ટાંતોનું વર્ણન છે. શ્લોક : ૧૨૫૦ (નોંધ :- બારમું અંગસૂત્ર દક્ષિવાદ નામે હતું. તે વિચ્છિન્ન ગયું છે.)

સમગ્ર ૧૧ અંગના

શ્લોક : ૩૫૬૨૬

॥ શ્રી વિપાક અંગ સૂત્ર ॥ ૧૧

આ સૂત્રના દુઃખવિપાક અને સુખવિપાક નામનાં બે શ્રુતસ્કંધોમાં હિંસાદિ ભયંકર પાપોના ફળસ્વરૂપે આ ભવ-પરભવમાં કાયમી પીડા અનુભવનારા દશ મહાપાપી જીવોના ચરિત્ર અને ધર્મની ઉત્તમ આરાધના કરી આ ભવ અને પરભવમાં સુંદર સુખને અનુભવનારા દશ ધર્મી જીવોના ચરિત્રોનું વર્ણન છે. શુભ-અશુભ કર્મોના સ્વરૂપ અંગે દશ-દશ દષ્ટાંતોનું વર્ણન છે. આને કર્મવિપાકદશા પણ કહેવામાં આવે છે. બે શ્રુતસ્કંધ છે. પહેલામાં દસ અને બીજામાં પણ દસ અધ્યયનો છે.

શ્લોક : ૧૨૫૦

(નોંધ :- બારમું અંગસૂત્ર શ્વેતિવાદ નામે હતું. તે વિચ્છિન્ન ગયું છે.)

સમગ્ર ૧૧ અંગના

શ્લોક : ૩૫૬૨૬

॥ શ્રી ઉવવાઈ સૂત્ર ॥ ૧૨

આ આચારાંગસૂત્રનું ઉપાંગ છે. ચંપાનગરી, કોણિક રાજા, ભગવાન મહાવીર, કોણિક રાજાએ કરેલું ભગવાનનું સામૈયું, ભગવંતની દેશના, ગૌતમસ્વામીના પ્રશ્નો, પ્રભુના ઉત્તરો, અંબડ પરિવ્રાજક અને તેમના સાતસી શિષ્યનું ચરિત્ર, સિદ્ધશિલા, સિદ્ધ ભગવંતોનું વર્ણન.

ઉપપાત એટલે જન્મ, દેવ કે નારકનો જન્મ કે સિદ્ધિગમનના અધિકારવાળો આ ગ્રંથ છે.

શ્લોક પ્રમાણ : ૧૨૦૦

॥ શ્રી રાયપસેણી સૂત્ર ॥ ૧૩

સૂત્રકૃતાંગસૂત્રનું ઉપાંગ. પ્રદેશી રાજાનો વિસ્તૃત અધિકાર, શુભધ્યાને મૃત્યુ પામી એની સૂર્યાભદેવ તરીકે પ્રથમ દેવલોકમાં ઉત્પત્તિ. સૂર્યાભવિમાનનું વર્ણન. સૂર્યાભદેવે કરેલી વિસ્તૃત વિધિપૂર્વક જિન-પૂજાનું વર્ણન. ભગવાન મહાવીરના સમવસરણમાં સૂર્યાભદેવનું આગમન. પ્રભુભક્તિ નિમિત્તે તેણે કરેલાં બત્રીસ બદ્ધનાટકોનું વર્ણન, તથા ભગવંતને પૂછેલા છ પ્રશ્નોનું વર્ણન વગેરે. સિદ્ધાયતનની ૧૦૮ જિનપ્રતિમાઓનું વર્ણન. જિનપૂજાનો મહિમા વર્ણવતો ગ્રંથ. આ સૂત્ર સાહિત્યનો રસપ્રદ ગ્રંથ છે.

શ્લોક પ્રમાણ : ૨૧૦૦

‘પ્રવચનકિરણાવલિ’ નામના આગમ ગ્રંથોના વિસ્તૃત પરિચયવાળા ગુજરાતી ગ્રંથમાં પૂ.આ. મ. શ્રી પદ્મસૂરિજી મહારાજે કોઈક ચરિત્રના આધારે એવું લખ્યું છે કે,

“પ્રદેશીરાજા, આચાર્ય પ્રવરશ્રી કેશીગણધર મહારાજ પાસેથી ધર્મ-બોધ પામીને તુર્ત પ્રાયશ્ચિત્ત સ્વરૂપ છટ્ટને પારણે, ઉલ્મા દિવસે રાણી સૂર્યકાન્તાએ કરેલા વિષપ્રયોગથી સ્વર્ગવાસી થાય છે. પણ તે વેળાએ તેમને અત્યંત સમાધિ હતી. ધન્ય છે તેમના સમભાવને !

॥ શ્રી જીવાભિગમ સૂત્ર ॥ ૧૪

શ્રી ઠાણાંગસૂત્રનું ઉપાંગ. જીવ, અજીવ, ચારગતિ, અદ્વીદ્વીપ, જંબુદ્વીપ, ચોરાશી લાખ નરકાવાસ, વૈમાનિક દેવોનાં વિમાનોનું વર્ણન, તથા વિજયદેવે કરેલી જિનપૂજાનું વિસ્તૃત વર્ણન. નવતત્ત્વ અને દંડક વગેરે પ્રકરણો. પન્નવજ્રાસૂત્રમાં કહેલા પદાર્થો ઉપરથી જ આની રચના કરવામાં આવી છે. જીવ અજીવ તત્ત્વનું વિસ્તૃત નિરૂપણ.

શ્લોક સંખ્યા : ૪૭૦૦

આ આગમ ઉપર ૧૫૦૦ શ્લોક પ્રમાણ ચૂર્ણિ છે અને ભવવિરહાંક શ્રી હરિભદ્રસૂરિજી મહારાજની ‘પ્રદેશ ટીકા’ નામની ૧૧૯૨ શ્લોક પ્રમાણવૃત્તિ છે. આ બન્ને પ્રાયઃ અમુદ્રિત છે.

જ્યારે શ્રી મલયગિરિસૂરિવર રચિત ૧૪૦૦૦ શ્લોક પ્રમાણ વૃત્તિ મુદ્રિત છે.

॥ શ્રી પન્નવણા સૂત્ર ॥ ૧૫

શ્રી સમવાયોગસૂત્રનું ઉપાંગ છે. આ ઉપાંગ સર્વથી મોટું છે. અને રત્નનો ખંજાનો કહીને આ આગમનો મહિમા ગવાયો છે. એનો વિષય અતિ ગહન છે. વસ્તુ દ્રવ્યાનુયોગથી ભરપૂર છે. ઘણાં ખરાં પ્રકરણોનો આધાર ગ્રંથ છે. જેમાં પ્રદાર્યનું સ્વરૂપ પ્રકર્ષધણે-યથાવસ્થિત રૂપે જાણી શકાય તે પ્રજ્ઞાપના. આમાં નવતત્ત્વની પ્રરૂપણા છે. લેશ્યા, સમાધિ, લોકસ્વરૂપ વગેરે સમજાવ્યું છે.

શ્લોક પ્રમાણ : ૪૪૫૪

આ આગમના પ્રણેતા શ્રી સુધર્માસ્વામિથી ૨૩ મી પાટે થયેલા શ્રી શ્યામાચાર્ય મહારાજ છે. આની ઉપર શ્રી હરિભદ્રસૂરિજીએ 'પ્રદેશ-વ્યાખ્યા' નામની ૩૭૨૮ શ્લોક પ્રમાણવૃત્તિ રચી છે અને શ્રી મલયગિરિસૂરિજીએ વિવરણ રચ્યું છે.

શ્લોક પ્રમાણ ૧૬૦૦૦

॥ શ્રી સૂરપન્નતિ સૂત્ર ॥ ૧૬

ગણિતાનુયોગથી ભરપૂર આ ગ્રંથમાં સૂર્ય, ચંદ્ર, નક્ષત્ર, ગ્રહ વગેરેની ગતિ અને તેનાથી થતાં દિવસ, રાત, ઋતુઓ વગેરેનું વર્ણન છે. આમાં મંડલગતિ સંખ્યા, સૂર્યનો તિર્યક્ પરિભ્રમ, પ્રાકાશ્ય ક્ષેત્ર પરિમાણ વગેરે ૨૦ પ્રાપ્ત છે.

શ્લોક પ્રમાણ : ૨૨૮૬

આ આગમ ઉપર શ્રી ભદ્રબાહુસ્વામીજીની નિર્ચુકિત હતી પણ તે હાલ ઉપલબ્ધ નથી. અત્યારે શ્રી મલયગિરિસૂરિજી રચિત ૮૫૦૦ શ્લોક પ્રમાણ વૃત્તિ મળે છે જે મુદ્રિત છે.

॥ શ્રી જંબુદ્વીપ પન્નતિ સૂત્ર ॥ ૧૭

જંબુદ્વીપનું વર્ણન. આમાં પણ ગણિતાનુયોગનો વિષય છે. જંબુદ્વીપના પદાર્થો, તેના વિભાગો-જગતી, વેદિકા, દ્વારો, દ્વારોના અધિષ્ઠાયકો, ભરતાદિક ક્ષેત્રો, પર્વતો, વનો તથા અરિહંત દેવોના જન્માભિષેક, આદિનાથ પ્રભુનાં પાંચ કલ્યાણકો, છ આરાના સ્વરૂપનું વર્ણન, નવનિધિ, મંદર, કુલકર વગેરેનું વર્ણન છે. આ ગ્રંથ ભૂગોળ વિષયક છે. ભારતવર્ષના વર્ણનમાં રાજા ભરતની કથાઓ છે.

શ્લોક સંખ્યા : ૪૪૫૪

॥ શ્રી ચંદપન્નતિ સૂત્ર ॥ ૧૮

આનો વિષય પણ ગણિતાનુયોગ છે. ગણિતાનુયોગથી ભરપૂર આ ગ્રંથમાં ચન્દ્રની ગતિ, માંડલા, શુકલ પક્ષની વૃદ્ધિ તથા કૃષ્ણ પક્ષમાં છાન્નિનાં કારણો, નક્ષત્રો વગેરેનું વર્ણન તથા ચન્દ્રનું વર્ણન છે.

શ્લોક સંખ્યા : ૨૨૦૦

॥ શ્રી નિરયાવલિ સૂત્ર ॥ ૧૯

કોણિક મહારાજાનું જીવનચરિત્ર, કોણિક અને ચેડા મહારાજા વચ્ચેના રથમૂસલ તથા શિલાકંટક યુદ્ધનો ચિતાર. મગધના રાજા શ્રેણિકનું તેના પુત્ર કોણિકથી થયેલ મૃત્યુ. શ્રેણિકના દશ પુત્રો કાલિકુમાર આદિ તેમના પિતામહ વેશાલિના રાજા ચેટકની સાથે યુદ્ધમાં લડતાં મરાયા પછી નરકમાં જઈ મોક્ષે જશે તેની હકીકત છે. અંતે હલ્લ-વિહલ્લનું વર્ણન.

અંતગડ દશાંગ સૂત્રનું આ ઉપાંગ છે.

॥ શ્રી કપ્પવડંસિયા સૂત્ર ॥ ૨૦

શ્રેણિક મહારાજાના કાલકુમાર આદિ દશ પુત્રોનાં પદ્મ-મહાપદ્મ વગેરે દશપૌત્રો આદિ દીક્ષા લઈ જુદા-જુદા કલ્પ-દેવલોકમાં ગયા ને ત્યાંથી મોક્ષે જશે તેનું વર્ણન છે. (દશ અધ્યયન.)

અનુત્તરોવવાઈ દશાંગસૂત્રનું આ ઉપાંગ છે.

॥ શ્રી પુષ્કિયા સૂત્ર ॥ ૨૧

ચંદ્ર, ઈન્દ્ર, શુક, બહુપુત્રિકાદેવી, પૂર્ણભદ્ર, મણિભદ્ર, દત્ત, શીલ, બલ અને અણાઢ્યયનાં કથાનકો છે. શ્રી મહાવીર સ્વામીજીને દશ દેવ-દેવીઓ પોતાના વિમાનમાંથી પુષ્પક વિમાનમાં બેસીને વંદન કરવા આવે છે. તેમના પૂર્વભવ ભગવાન શ્રી મહાવીર ગૌતમસ્વામીજીને જણાવે છે. (દશ અધ્યયન.)

॥ શ્રી પુષ્કયૂલિયા સૂત્ર ॥ ૨૨

શ્રી, હ્રી, ધૃતિ, કીર્તિ, બુદ્ધિ, લક્ષ્મી, ઈલા, સૂરા, રસ અને ગંધ- એ દસ દેવીઓનાં પૂર્વભવ સહિત કથાનકો શ્રી દેવી પૂર્વભવમાં ભૂતા નામની સ્ત્રી હતી. તેને શ્રી પાર્શ્વનાથ ભગવાને નિર્ગ્રન્થ પ્રવચનમાં શ્રદ્ધા કરાવી હતી. (દશ અધ્યયન).

॥ શ્રી વહ્નિનદશા સૂત્ર ॥ ૨૩

યદુવંશના રાજા અંધકવૃષ્ણિ, તેમના સમુદ્રવિજય આદિ દસ પુત્રો, દસમા વસુદેવના પુત્ર બલદેવ, તેમના નિષઠ આદિ બાર પુત્રો શ્રી નેમિનાથ પ્રભુ પાસે દીક્ષા લઈ સર્વાર્થસિદ્ધ વિમાનમાં ગયા ને ત્યાંથી મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં મોકલે જશે એનો અધિકાર છે. (બાર અધ્યયન).

૧૯ થી ૨૩ સુધીના પાંચ ઉપાંગસૂત્રોના

શ્લોક : ૧૨૫૦

બાર ઉપાંગસૂત્રનું શ્લોક પરિમાણ : ૨૬૨૩૭.

શ્રી દ્રષ્ટિવાદ અંગસૂત્રના આ ઉપાંગ છે.

॥ શ્રી ચઉસરણ પયન્ના સૂત્ર ॥ ૨૪

પ્રતિક્રમણ આદિ છ આવશ્યકનો અધિકાર. અરિહંત, સિદ્ધ, સાધુ અને ધર્મ-એ ચારનું સ્વરૂપ. તેમના શરણનો સ્વીકાર. દુષ્કૃતની નિંદા, સુકૃતની અનુમોદના વગેરેનો આરાધનાને યોગ્ય વસ્તુઓનો સુંદર સંગ્રહ છે.

નિત્ય ત્રિકાળ પાઠ કરવા લાયક છે.

આમાં ચૌદ સ્વપ્નના નામ છે. આ સૂત્ર ચિત્તપ્રસન્નતાની ચાવી છે.

ત્રિકાળ પાઠથી ચમત્કારિક લાભ થાય છે. કર્તાનું નામ : વીરભદ્ર મુનિવર છે.

આનું બીજું નામ કુશલાનુબંધિ સૂત્ર છે.

શ્લોક : ૬૩

॥ શ્રી આઉર પચ્ચક્ષ્ણાણ પયન્નાસૂત્ર ॥ ૨૫

અંતિમ વખતે કરવા લાયક આરાધનાનું સ્વરૂપ, અશુભ ધ્યાનનાં ૬૩ કારણો. આને જ પૂજામાં ૬૩ દુર્ધ્યાન કહ્યા છે. બાલમરણ, પંડિતમરણ, બાલપંડિતમરણનું સ્વરૂપ તથા પાપની આલોચનાના વિચાર. પંડિતે આતુર-રોગાવસ્થામાં શેનાં શેનાં પ્રત્યાખ્યાન લેવા, શું શું વોસિરાવવું-તજવું, શું-શું ભાવના ભાવવી, સર્વ જીવને ખમાવવા વગેરે તેમજ ઉત્તમ મરણ કેવી રીતે થાય તે સમજાવ્યું છે.

શ્લોક સંખ્યા : ૧૦૦

આ સૂત્રનો પાઠ-મનન અનુપ્રેક્ષા સમાધિમાં પૂર્ણ સહાયક થાય તેમ છે.

॥ શ્રી મહાપચ્ચક્ખાણ પયન્ના સૂત્ર ॥ ૨૬

જ પરિજ્ઞા વડે જાણવા યોગ્ય અને પ્રત્યાખ્યાન-પરિજ્ઞા વડે તજવા યોગ્ય વસ્તુઓનું વર્ણન, તેમજ સાધુઓએ અંત સમયે કરવા લાયક આરાધનાનું ખાસ વર્ણન. મોટા પ્રત્યાખ્યાન કરવાનું સ્વરૂપ છે.

શ્લોક સંખ્યા : ૧૫૦

આ સૂત્રમાં દુષ્કૃતોની નિંદા, માયાનો ત્યાગ, પંડિત મરણની અભિલાષા અને પ્રશંસા, પૌદ્ગલિક આહારથી અતૃપ્તિ, પાંચ મહાવ્રતોનું પાલન અને આરાધનાનું વર્ણન છે.

॥ શ્રી ભક્તપરિજ્ઞાપયન્ના સૂત્ર ॥ ૨૭

પંડિત મરણના ત્રણ પ્રકાર. ભક્તપરિજ્ઞા, ઈગિની અને પાદપોષગમન, ભક્તપરિજ્ઞા મરણ સવિચાર અને અવિચાર એમ બે પ્રકારનું છે. આ ભક્તપરિજ્ઞા મરણની-અણસણની વિધિ અને સાધુ તેમજ શ્રાવકને ભાવવા યોગ્ય અંતિમ ભાવનાનું વર્ણન.

શ્લોક સંખ્યા : ૨૦૦

ચાણક્યના સમાધિ મરણનું વર્ણન આમાં છે.

॥ શ્રી તંદુલવેયાલીયપયન્ના સૂત્ર ॥ ૨૮

આ ગ્રંથ વૈરાગ્યરસનો ભંડાર છે. સંસારની અસારતા, મનુષ્ય-દેહની અપવિત્રતા, ગર્ભની સ્થિતિ, જન્મની વેદના, મનુષ્યપણના આયુષ્યમાં ૪૬૦૮૦૦૦૦૦૦ની સંખ્યામાં ચોખાના દાણાનો આહાર એવી જ રીતે બીજી વસ્તુઓનો આહાર. છતાં પણ રહેતી અતૃપ્તિ વગેરેનું વૈરાગ્યમય વર્ણન.

સો વર્ષના આયુષ્યવાળો પુરુષ પ્રતિદિન તંદુલ-ભાત ખાય તેની સંખ્યાના વિચારના ઉપલક્ષણથી આ નામ પડેલું છે.

શ્લોક : ૪૫૦

॥ શ્રી ગણિવિજજા પયન્ના સૂત્ર ॥ ૨૯

જ્યોતિષવિષયક મોટા ગ્રંથનો સાર. દિવસ, તિથિ, ગ્રહ, મુહૂર્ત, શુકન, લગ્ન, હોરા, નિમિત્ત વગેરેનું વર્ણન. શુભ કાર્યોમાં બળવાન તિથિ, મુહૂર્ત લગ્ન વગેરે જોવાની વિચારણા. એ દરેકમાં અમુકમાં શું શું કરવું ઘટે એ બતાવ્યું છે. ૮૨ ગાથા છે.

॥ શ્રી ચંદાવિજય પયન્ના સૂત્ર ॥ ૩૦

રાધાવેધનું વર્ણન છે. રાધાવેધની આરાધનાની જેમ સ્થિર ચિત્તે આરાધનાનું લક્ષ્ય રાખી સર્વ પ્રવૃત્તિ કરવી અને મરણ સુધારવું, એવા સ્વરૂપનો ઉપદેશ. ૨૦૦ શ્લોક. ખાસ કંઠે કરવા લાયક છે.

॥ શ્રી દેવેન્દ્રસ્તવ પયન્ના સૂત્ર ॥ ૩૧

બત્રીશ ઈન્દ્રો, તેમનાં સ્થાન, આયુષ્ય, શરીર, અગ્રમહિષીઓ, શિદ્ધિસિદ્ધિ, પરિવાર, બળ, પરાક્રમ વગેરેનું તેમ જ તેમણે કરેલી પરમાત્માની સ્તવનાનું વર્ણન. અને તેના પેટા ભેદમાં દેવતાઓ. ચન્દ્ર, સૂર્ય, ગ્રહ, નક્ષત્રાદિનાં નામ, વાસ, સ્થિતિ, ભવન, પરિગ્રહ વગેરે કથન છે.

શ્લોક : ૨૦૦

॥ શ્રી મરણસમાધિ પયન્ના સૂત્ર ॥ ૩૨

સમાધિમરણ અને અસમાધિમરણનો વિસ્તૃત વિચાર. ધર્મપ્રાપ્તિની દુર્લભતા, કામભોગોની ભયંકરતા, વિષયોની તુચ્છતા, બાલમરણથી થતી જીવની દુર્દશા વગેરેનું વર્ણન. અંતિમ આરાધનાનો સર્વાંગસુંદર વિસ્તૃત ગ્રંથ. સમાધિથી મરણ કેમ થાય તે તેની વિધિપૂર્વક બતાવ્યું છે. આરાધના, આરાધક, અનારાધક, ક્ષમાપના, અનિત્યાદિ ભાવના, મોક્ષ-સુખની અપૂર્વતા, ધ્યાન વગેરે અનેક વિષયો છે. મરણવિભક્તિ, મરણવિશુદ્ધિ, મરણસમાધિ, સંવેજના શ્રુત, ભક્તપરિજ્ઞા, આતુર પ્રત્યાખ્યાન, અને આરાધના પ્રકીર્ણક એમ આઠ શ્રુતમાંથી આ મરણવિભક્તિ - મરણસમાધિ રચેલી છે.

શ્લોક : ૭૦૦

॥ શ્રી સંથાર પયન્ના સૂત્ર ॥ ૩૩

છેવટની અંતિમ આરાધનારૂપ સંથારાનો મહિમા, તેના વડે થતી આત્મશુદ્ધિની પ્રાપ્તિ, દ્રવ્ય અને ભાવસંથારાનું સ્વરૂપ. સંથારો કરનાર આરાધક આત્માઓનાં ચરિત્રો.

શ્લોક : ૧૫૦

॥ શ્રી દશાશ્રુતસ્કંધ સૂત્ર ॥ ૩૪

અસમાધિનાં વીસ સ્થાન વગેરેના દસ અધ્યયનો છે. આઠમું પર્યુષણકલ્પ નામનું અધ્યયન એ જ કલ્પસૂત્ર છે, જે દર વર્ષે ચતુર્વિધ સંઘ

સમક્ષ પર્યુષણામાં વંચાય છે. સાધુને ચારિત્રમાં અશક્તિ લાવનાર ૨૧ સબલ દોષ, ગુરુની ૩૩ આશાતના, આચાર્યની આઠ સંપદા ને તેના ભેદ, શિષ્યને માટે ચાર પ્રકારના વિનયની પ્રવૃત્તિ અને તેના ભેદ, ચિત્તસમાધિના દશ સ્થાન, શ્રાવકની ૧૧ પ્રતિમાનું વિવરણ, ભિક્ષુપ્રતિમા, મહામોહનીય કર્મબંધના ૩૦ સ્થાન અને નવ નિયાણાનું સ્વરૂપ છે.

શ્લોક પ્રમાણ : ૨૦૦૦

॥ શ્રી બૃહત્કલ્પ સૂત્ર ॥ ૩૫

સાધુ-સાધ્વીના વિવિધ આચારોનું, ઝીણવટભર્યું વર્ણન, ઉત્સર્ગ તથા અપવાદની ઘણી હકીકતોનો સંગ્રહ. છ ઉદ્દેશક છે. જે કર્મબંધના હેતુ અને સંયમને બાધક સ્થિતિ, પદાર્થ વગેરે છે તેનો નિષેધ અને જે સંયમને સાધક છે તેનું વિધાન કરી તેવા પદાર્થ, સ્થાન, વસ્ત્ર, પાત્ર આદિ જણાવ્યા છે. અમુક અકાર્ય માટે દશમાંથી કર્યુ પ્રાયશ્ચિત્ત આપવું તે અને કલ્પ ના છ પ્રકાર વગેરે જણાવેલ છે.

શ્લોક : ૫૦૦

॥ શ્રી વ્યવહાર સૂત્ર ॥ ૩૬

આગમ, શ્રુત, આજ્ઞા, ધારણા અને જીત- એ પાંચ વ્યવહારો કયા કયા મુનિઓ માટે હોય તેની સમજણ. અત્યારે શાસનમાં સર્વ આરાધના જીત વ્યવહાર મુજબ ચાલે છે.

શ્લોક : ૬૦૦૦

ચરણ કરણાનુયોગની ઘણી ઝીણી ઝીણી વાતોનો દરિયો છે.

દશ ઉદ્દેશક છે. આલોચના સાંભળનાર તથા આલોચના કરનાર મુનિ કેવા હોવા જોઈએ, આલોચના કેવા ભાવથી કરવી જોઈએ, કોને કેટલું પ્રાયશ્ચિત્ત દેવું. ગણિમાં જ્ઞાનચારિત્રાદિ શું ગુણો જોઈએ, આચાર્ય-ઉપાધ્યાયાદિ સાત પદવી કોને આપવી ?, વિહાર તથા ચાતુર્માસ કેટલા સાધુ સાથે કરવા, કેટલા સાધ્વીઓએ સાથે કરવું, બે પ્રકારની પ્રતિમા, બે જાતના પરિષદ, પાંચ પ્રકારના વ્યવહાર, ચાર જાતના પુરુષ, ચાર જાતના આચાર્ય ને શિષ્ય, સ્થવિરની તથા શિષ્યની ત્રણ ભૂમિકા, અમુક આગમો કયારે શીખવવા વગેરે નિરુપણ છે.

॥ શ્રી જીતકલ્પ સૂત્ર ॥ ૩૭

પ્રાયશ્ચિત્ત વિષેના મહાગ્રંથોમાંથી સાર લઈને દશ પ્રકારનાં પ્રાયશ્ચિત્ત-વિધાન બતાવ્યાં છે. ગંભીર ગ્રંથ છે. આ ગ્રંથનાં અધિકારી ગીતાર્થ

ભગવંત ગણાય છે. જીત એટલે આચાર અને તેનો કલ્પ એટલે વર્ણન. આમાં ૧૮ પ્રકારના પ્રાયશ્ચિત્તનું વિધાન કર્યું છે.

શ્લોક : ૨૨૫

॥ શ્રી લઘુનિશીથ સૂત્ર ॥ ૩૮

આનું બીજું નામ આચારકલ્પ છે. મુનિવરોના આચારોનું વર્ણન છે. મુનિ જીવનમાં લાગેલા દૂષણોના વિવિધ પ્રાયશ્ચિત્તોનું વર્ણન છે. સામાચારી વિષયક વાતોનો ભંડાર છે. સ્ખલના કરનાર મુનિઓને શિક્ષારૂપે આ સૂત્ર છે. પ્રમાદદિથી ઉન્માર્ગે ગયેલાને તે સન્માર્ગે લાવે છે. આ સૂત્રમાં ૨૦ ઉદ્દેશક છે. દરેકમાં અમુક બોલ બતાવ્યા છે. તેવું સાધુ કરે, કરાવે યા અનુમોદે તો તેને આલોચના પૂર્વકનાં માસિક, લઘુ માસિક, ચતુર્માસિક આદિ પ્રાયશ્ચિત્તો અને તેની વિધિ બતાવી છે.

શ્લોક : ૮૫૦

॥ શ્રી મહાનિશીથ સૂત્ર ॥ ૩૯

સાધુ-સાધ્વીઓના સંયમની નિર્મળતાના મુખ્ય લક્ષ્યવાળા આ સૂત્રમાં વર્ધમાનવિદ્યા તથા નવકાર મંત્રનો મહિમા, ઉપધાનનું સ્વરૂપ અને વિવિધ તપનું વર્ણન છે. ઉપસંત શલ્યનો ઉદ્ધાર વગેરેની વિચારણા તેમજ પ્રાયશ્ચિત્તની ગંભીર હકીકતો છે.

વ્રતભંગથી ને ખાસ કરીને ચોથા બ્રહ્મચર્યવ્રતનાં ભંગથી કેટલા દુઃખ પડે છે તે બતાવી કર્મનો સિદ્ધાંત સિદ્ધ કર્યો છે. સાધુઓના આચારની વાત તેમજ કમલપ્રભ આદિની કથાઓ છે.

શ્લોક : ૪૫૦૦

॥ પ્રથમ આવશ્યક સૂત્ર પૂજા ॥ ૪૦

શ્રી મહાવીર સ્વામીની આજ્ઞાને માનનાર પ્રત્યેક સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક અને શ્રાવિકાએ દરરોજ સવારે અને સાંજે અવશ્ય કરવા યોગ્ય જે પ્રતિક્રમણ, તે આવશ્યક કહેવાય છે. તેના છ આવશ્યકના છ અધ્યયનનું વર્ણન છે. ઉપસર્ગો, સમવસરણ, ગણધરવાદ, દશપ્રકારની સામાચારી નિન્દા, નમસ્કાર નિયુક્તિ, ધ્યાનશતક, પારિષ્કાપતિકા નિયુક્તિ, સંગ્રહણી, યોગસંગ્રહ નિયુક્તિ અને અસ્વાધ્યાય નિયુક્તિનું વર્ણન છે.

શ્લોક : ૧૦૦

॥ द्वितीय दशवैकालિક सूत्र ॥ ४१

सर्व आगमोनो सार भेखीने, पूर्वमांधी उदरीने

॥ तृतीय श्री उत्तराध्ययन सूत्र ॥ ४२

परमात्मा महावीरदेवे आपेला अंतिम उपदेशोनो आमां संग्रह छे. वैराग्यनी वातो अने मुनिवरोना उच्च आचारोनुं वर्णन अने तेने लगती धर्मकथाओ छे. छव, अछव, कर्मप्रकृति, लेश्या वगेरेद्रव्यानुयोजनुं वर्णन पक्ष आमां आपेल छे.

२००० श्लोक.

॥ यतुर्थ श्री पिंडनिर्युक्ति सूत्र ॥ ४३

पिंडनिर्युक्तिमां दशवैकालिक सूत्रना पांचमां अध्ययनना अर्थनो विस्तार छे. गौयरीना दोषो वगेरेनुं विस्तृत वर्णन छे. अछी पिंड शब्दनो अर्थ गौयरी थाय छे. आहारने अंगेना उद्गमदोषो, उत्पादन दोषो, अेषण दोषो अने आसेषेण दोषोनुं अछी निरूपण करवामां आव्युं छे.

५७१ गाथा.

॥ श्री भे यूलिका सूत्र पूजा ॥

॥ प्रथम श्री नंदिसूत्र ॥ ४४

परम मंगल रुप आ सूत्रमां अनेक उपमाओ पूर्वक श्री संघनुं वर्णन, सोवीस तीर्थकर अने अगियार गणधरनां नामो, स्थविरोनां टूकां चरित्रो तेमज पांच ज्ञाननुं विस्तृत वर्णन आपेल छे. पांच ज्ञान संबंधी आटली विस्तृत छडीकत बीजा ग्रंथोमां नथी.

७०० श्लोक.

॥ द्वितीय श्री अनुयोगद्वारसूत्र ॥ ४५

सर्व आगमोनी यावी रुप आ आगममांधी आगमोने समजवानी पद्धति मजे छे. उपक्रम, निक्षेप, अनुगम अने नय ओ शास्त्रव्याख्याना चार प्रकारनुं विस्तृत वर्णन छे.

२००० श्लोक.

શ્રી પિસ્તાલીસ

- ૧ શ્રી આચારાંગ સૂત્ર
- ૨ શ્રી સૂત્રકૃતાંગ સૂત્ર
- ૩ શ્રી ઠાણાંગ સૂત્ર
- ૪ શ્રી સમવાયાંગ સૂત્ર
- ૫ શ્રી પરમપાવન પંચમાંગ શ્રી ભગવતીજી સૂત્ર
- ૬ શ્રી જ્ઞાતાધર્મકથાંગ સૂત્ર
- ૭ શ્રી ઉપાસકદશાંગ સૂત્ર
- ૮ શ્રી અંતકૃતદશાંગ સૂત્ર
- ૯ શ્રી અનુ તત્તરોવવાર્ધદશાંગ સૂત્ર
- ૧૦ શ્રી પ્રશ્ન વ્યાકરણાંગ સૂત્ર
- ૧૧ શ્રી વિપાકાંગ સૂત્ર
- ૧૨ શ્રી ઉવવાર્ધ સૂત્ર
- ૧૩ શ્રી રાજપ્રશ્નીય સૂત્ર
- ૧૪ શ્રી જીવાભિગમ સૂત્ર
- ૧૫ શ્રી પન્નવણા સૂત્ર
- ૧૬ શ્રી સૂર્ય પ્રજ્ઞપ્તિ સૂત્ર
- ૧૭ શ્રી જંબૂદ્રીપ્રજ્ઞપ્તિ સૂત્ર
- ૧૮ શ્રી ચન્દ્રપ્રજ્ઞપ્તિ સૂત્ર
- ૧૯ શ્રી નિરયાવલિકા સૂત્ર
- ૨૦ શ્રી કલ્યાવતંસિકા સૂત્ર
- ૨૧ શ્રી પુષ્પિતા સૂત્ર
- ૨૨ શ્રી પુષ્પયુલિકા સૂત્ર
- ૨૩ શ્રી વહ્નિદશા સૂત્ર

આગમ સૂત્રનાં નામ.

- ૨૪ શ્રી ચઉસરણ પયન્ના
- ૨૫ શ્રી આઉરપચ્ચક્ખાણ પયન્ના
- ૨૬ શ્રી મહાપચ્ચક્ખાણ પયન્ના
- ૨૭ શ્રી ભત્તપરિન્ના પયન્ના
- ૨૮ શ્રી તંદુલવેયાલિય પયન્ના
- ૨૯ શ્રી ગણિવિજજા પયન્ના
- ૩૦ શ્રી ચંદાવિજય પયન્ના
- ૩૧ શ્રી દેવેન્દ્રથુઈ પયન્ના
- ૩૨ શ્રી મરણસમાધિ પયન્ના
- ૩૩ શ્રી સંથારા પયન્ના
- ૩૪ શ્રી દશાશ્રુતસ્કંધ સૂત્ર
- ૩૫ શ્રી બૃહત્કલ્પ સૂત્ર
- ૩૬ શ્રી વ્યવહાર સૂત્ર
- ૩૭ શ્રી જીતકલ્પ સૂત્ર
- ૩૮ શ્રી નિશીથ સૂત્ર
- ૩૯ શ્રી મહાનિશીથ સૂત્ર
- ૪૦ શ્રી આવશ્યક સૂત્ર
- ૪૧ શ્રી દશવૈકાલિક સૂત્ર
- ૪૨ શ્રી ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર
- ૪૩ શ્રી પિંડ નિયુક્તિ સૂત્ર
- ૪૪ શ્રી નંદી સૂત્ર
- ૪૫ શ્રી અનુયોગદ્વાર સૂત્ર

લખે, લખાવે, સાચવે, પૂજે, ધ્યાયે, સાર,
ભણે, ભણાવે, શુભ મને, અનુમોદે, ઘડી પ્યાર.